Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Najv[illegible] slovenski dvotednik v [illegible]jenih državah.
The L[illegible] Semi-Weekly in the Un[illegible]tates of America.

No. 180. — Št. 180. DULUTH, MINN., MONDAY, NOVEMBER 17, 1913. — PONEDELJEK, 17. NOVEMBRA 1913. Volun[illegible] — Letnik III.

M. Pogorelc box 326 11-1

150 RUDARJEV ARETIRANIH VSLED IZGREDOV.

STAVKARJI STRELJAJO NA VLAK. — SLOVENKA ANA KLEMENC POVOD SKLADBE ANGLEŽKE PESMI. — MOYER SE VRAČA NA CALUMET.

Calumet, Mich., 16. novembra — Angležki pesnik Ellis B. Harris, je složil daljšo pesem na čast kalumetskemu ženstvu, ki sodeluje s stavkarji. Povod skladbe je neustrašna boriteljica za delavske pravice, Slovenka Ana Klemenc.

Kavalerija pri Isle Royale rudniku je aretirala 150 možkih in ženske ter jih je obdolžila piketiranja vzlic prepovedi.

Šerif Cruse je odslovil Woddell Mahonove detektive in je nastavil na njih mesta Ascher-jeve, Artillerije v Keweenaw county je bila oborožena s puškami.

Predsednik H. F. M., Charles H. Moyer, ki je šel k konvenciji. A. F. L. v Seattle, Wash, se vrača na Michigan

Okoli Dodgevile, Duincey in South Range pripetilo se je več izgredov in milica je aretirala 96 stavkarjev.

Na Calumet je došlo po pomoč dva železniška voza delavcev. Stavkarji so pri Haucock streljali na vlak.

Aretirana sta bila dva Ascherjeva divjaka, ker sta brez povoda ustreljala naselbino Ahmeek.

Izgredi na bakrenem okrožju so na dnevnem redu, zato ker hočejo kompanije s pomočjo države in cerkve siloma vničiti one delavske družine in delavce, ki nečejo nazaj v suženjstvo, ampak trpijo rajše pomanjkanje v vseh ozirih, samo, da bi delavstvo zmagalo v boju za svoje nepretirane in pravične zahteve. Kompanije lovijo stavkolomce po vseh krajih, vendar ne dobi za težko rudarsko delo sposobnih delavcev, in še mnogo istih, ki jih nalovi po mestih, se izkuja, kakor hitro uvidijo razmere.

Delavci, ne hodite za delom v Michigan niti v Colorado, ker vteh krajih je stavka; pač pa naj pomaga vsak po svoji moči, da bodo naši bratje v teh industrijskih bitkah slednjič zmagali, da bo triumfirala pravica nad krivico.

Narodni Vestnik je dosihmal nabral in odposlal za stavkarje na Michigan $119.60., in apeluje na vse delavstvo pomagajte stradajočim in zmrzujočim bratom njih ženam in otrokom, kateri vsi so v boju s skupnim nasprotnikom delavstva vseh ver in vseh narodnosti — z nikdar sitim kapitalistom in njegovimi trabanti. Cilj vsega delavstva je priboriti si boljše življenske razmere, zato je dolžnost onih, ki niso v teh industrijelnih bojih, da pomagajo onim, ki so na črti ognja. Vsak delavec žrtvuje lahko nekaj za ta srdit boj, kojega zmaga bila bi zmaga vsega delavstva, kojega poraz za vse delavstvo. Kdor še ni nič prispeval za svoje brate na Michigan, naj jim priskoči na pomoč sedaj, ko je prišla na pomoč kapitalu še huda zima michiganska. V vsaki naselbini naj bi se zavzelo nekaj mož, da bi pobirali prostovoljne prispevke za stavkarje, in vsakdo, ki prispeva 25 centov na mesec je v veliko pomoč zmagi pravice nad krivico. Delavci, pomagajte svojim bratom, ker s tem pomagate sebi!

S POŠTNO HRANILNICO SE MORDA ZVEŽE POSOJILNICA.

Washington, 9. novembra — Frank Buchanan, bivši predsednik Bridge and Structural Iron Workers unije, sedaj poslanec iz Chicage, je vložil v poslanski zbornici predlogo za spremembo poštno hranilničnega zakona v toliko, da bi se s poštno hranilnico zvezala še poštna posojilnica, katera naj bi posojevala denar farmerjem in istim, ki gradijo po mestih stanovanja za lastno vporabo.

Predloga tudi vsebuje točko, da naj bi se posojeval denar tudi county-jem, mestom, vasem in šolskim okrajem za zgradbo javnih poslopij in šol. Predloga določuje obresti tri od sto na posojila za najdaljšo dobo 20 let.

Vloge, katere dobivajo poštne hranilnice, se vlagajo sedaj v naci onalne banke, ki plačujejo vlagi dva oddstotka obresti, in te banke pa posojujejo ta denar po cest do deset procentov obresti. Tako je ljudski denar v največjo korist menjevalcem denarja.

POPOTNIKI NA ŽELEZNICI OROPANI MED VOŽNJO.

San Francisco, Cal. 15. novembra — Nek ropar je napadel in oropal pet potnikov, sprevodnika, strojevodja in zavirača na vlaku Southern Pacific železnice blizu Stockmon-da. Oropal jim je denar in zlatnino v skupni vrednosti za okoli $1000.

Ropar je potem zaukazal sprevodniku, da naj vstavi vlak, in ko je vlak začel voziti počasi proti Oakland, je skočil ropar ž njega in se je zgubil v noč.

DVAJSET MRTVIH STO POŠKODOVANIH V ŽELEZN. NESREČAH

Eufaula, Ala., 15. novembra — Vsled slabe tračnice je skočil s tira vlak 17 milj južno od tukaj. Sedemnajst oseb je vsmrčenih in okoli 100 ranjenih.

Wooster, O., 15. novembra — Blizu tukaj je skočil vlak iz tira in se je prevrnil. 3 osebe so mrtve, okoli 30 ranjenih.

IMA ČLOVEŠKO LOBANJO POL MIL. LET STARO.

New York, 15. novembra — Dr. J. Leon Williams iz Londona, znameniti človekoslovec in zemljeslovec, je došel v New York s petnajstimi lobanjami prazgodovinskega človeka, ena katerih je okoli pol miljona let stara. To lobanjo so našli delavci na Angležkem in ta lobanja potrjuje, da je živel človek na tej zemli pred pol miljona let.

DRAGULJAR OKRADEN NA VLAKU.

Minneapolis, Minn., 15. novembra L. Grossman, draguljar iz Chicage, je naznamil policiji v Minneapolis in St. Paul, da je bil okraden na vlaku iz Iowe v St. Paul za $35,000., vrednosti v dijamantih in zlatnini. On je mnenja, da se je tatvina zvršila blizu St. Paula, vendar nima nikake sledi do tatov.

Grossman je imel draguljad pod svojo blazino in med spanjem mu je bila vzeta. Železničarji niso hoteli preiskati potnikov na Grossmanovo prošnjo. Policija je mnenja da je tat Grossmana omamil s kakim strupom predno je segel po zaklad.

RUSKA DUMA RAZMOTRIVA AFERO V KIJEVU.

St. Petersburg, Pa., 12. novembra. — Konštitucijonelna demokratična stranka je v ruski dumi predlagala, da se napravi zakon, ki bo dal vsem ruskim narodom jednake pravice. Govorniki so povdarjali, da je porota v Kijevu ki je bila sestavljena iz samih kmetov, rešila Rusijo pred sramoto in onečastenjem.

Vladimir Puriškevič, podpredsednik zveze "Pristnih Rusov" je zoproval tem predlogu, če, da se židom ne sme dovoliti istih pravic, kot jih imajo pravi Rusi.

PARNIK V OGNJU SREDI ATLANTIKA.

Cape Race, 15. novembra — Španski tovorni parnik Balmes je v ognju na Atlantiškem velemorju. Vsi potniki bili so spravljeni na parnik Cunard črte Pannonia. Tako poroča brezžična brzojavka, katero je odposlal tu sem parnik Pannonia.

Na parniku je blizo 200 oseb. Parnik Pannonia spremlja goreči parnik Balmes proti New Yorku.

OSEM USMRČENIH V ZRUŠENJU STAVBE.

Cedar Rapids, Iowa, 15, novembra — Del Lyman poslopja, ki je bilo v zgradbi, se je zrušil in zasulo je osem delavcev. Med usmrčenimi je tudi superintendent zgradbe.

POSLEDICE DENARNEGA IN KRVNEGA DENARJA

Dunaj, 15. novembra — Avstrijsko zopersocijalistično časopisje je dvignilo strasten krik radi vedno večjega izseljevanja mladih za vojaštvo sposobnih mož. Leta 1912 je zapustilo Avstrijo 121,000 mož, kateri bi morali priti na vojaški nabor. Samo v Kanado je šlo okoli 90.000 teh mož, in vsi ti so zgubljeni za Avstrijo za vedno, ker niti eden se ni odzval k mobilizaciji zoper Balkan.

Avstrija pleni prebivalstvo za vzdrževanje sto tisoče pengijonistov in nepotrebnih uradnikov, ki lenarijo po uradih, in ekonomično stanje, je tako žalostno, da beži vse iz Avstrije vzlic temu, da ima Avstrija najstrožje postave za izseljence.

DVA DEČKA UMRETA VSLED ZASTRUPLJENJA

Calumet Mich, 13 novembra — Dva dečka, dve in tri leta stara, sina starišev Hemmiliard sta umrla za zastrupljenjem, ker sta jedla pokvarjeno hrano spravljeno v škatlah, katero je kupila mati v trgovini. Mati bo tudi najbrže umrla.

FERDINAND BULGARSKI.. NAMERAVA ODSTOPITI.

London, 15. novembra — Časnik Daily Telegraph poroča, da bo Ferdinand, kralj Bulgarov, v teku nekih mesecev odstopil. Mnenje je, da je primoran storiti ta korak, ker je razžalil Rusijo z iskanjem pomoči zoper Srbijo v Avstriji.

SUŽNOST NA FILIPINIH OSTAVNO PREPOV

Manila, Filipinski otoki, 15. novembra - Filipinska poslanska zbornica je sprejela postavo, ki prepoveduje sužnost. Nasprotnih glasov je bilo le malo oddanih.

PRISTOPAJTE K PODPORNIM DRUŠTVAM IN JEDNOTAM!

HUDOURJE NA JEZERIH VZROK MNOGIH ŽRTEV

Deset parnikov povsem razbitih. Mnogo jih je vihar zagnal na obrežje. Potapljač naznani, da je prevrnjeni parnik znan pod imenom C. S. Prince. — Velikanska škoda.

Duluth, Minn. 16. novembra — Z vsako uro se povečuje število žrtev vsled hudourja na velikih jezerih. Poročila iz raznih krajev naznanjajo o mrzlih truplih, ki so najdena ob obrežju jezer in ottokov, in o razbitih ladjah. Število žrtev štiridnevnega viharja bo doseglo najbrže 275 usmrčenj. Dosihmal se ve, da je zgubilo življenje na ednajstih parnikih 181 oseb. Našlo se je dosihmal ob obalih jezer Huron in Superior 75 zmrzlih žrtev. Škoda na poškodovanih, razbitih in potopljenih parnikih bo dosegla blizu šest miljonov dolarjev. Če se uštejejo torpedočolni je dosedaj pogrešanih 29 ladij in čolnov.

Preobrnjen velik parnik v jezeru Huron je parnik C. S. Price. Potapljač se je spustil v vodo in je našel ime. Večina možtva je najbrže v notrini parnika mrtva. Parnik Price je bil velik nov parnik. Na obali blizu parnika so našli nekaj trupel, ki so imela okoli sebe rešilne pasove z znamko iz parnika Price, in nekaj trupel je imelo pasove z znamko iz parnika Regina. Iz tega sklepa, da sta v viharju trčila skup parnika Price in Regina, in, da se je parnik Regina potopil, parnik Price pa prevrnil.

SOCIJALISTI ZMAGOVITI NA ITALIJANSKEM.

Rim, 12. novembra — V italjanski kongres je bilo izvoljenih 53 socijalistov.

Vodja italjanskih socijalistov, Bissolati, je bil izvoljn v večnem mestu Rim. Boj med klerikalci in socijalisti je bil srdit, vendar so socijalisti zmagali v mnogih okrajihh.

SVARILO IZ KALIFORNIJE.

San Francisco, Cal., 16. novembra — Svetovna razstava, ki se bo vršila leta 1915 v San Francisco, Cal., bo privabila tisoče delavstva v Californijo. Brezposelnih je vsled tega po mestih Kalifornije polno, in socijalisti so izdali svarilo, da naj delavci ne hodijo tja.

DETEKTIVI NAJDEJO UKRTDENI DENAR.

New York, 15. novembra - Detektivi iz Baltimore so vlomili v varstveno vložno shrambo neke tukajšne trust kompanije in so našli za okoli $17,500 redkega starega denarja, kateri je bil ukraden ne dolgo tega v zbirki bankirja Waldo Newcomer-ja v Baltimore, ko je bilo pokradenega starinskega denarja za okoli $60,000.

V zvezi s to tatvino je bil aretiran elektrikar Haust, in je priznal tatvino. Tat je vrgel v reko Hudson starega srebrnega denarja za okolii $10,000, ker je bil ta denar pretežek za nositi. Haust se je izdal sam, ker je podaril nekem bančnem uradniku en stari zlat.

TOVORNI PARNIK POGREŠAN.

Montreal, Canada, 15. novembra — Tovorni parnik Bridgeport, na katerem je bilo 42 mornarjev in deset tisoč ton premoga je pogrešan, in najbrže se je z moštvom vred potopil.

Na obrežju Brid otoka v St. Lawrence reki so našli ostanke razbitega parnika, ki kažejo žalostno nesrečo.

VOJNO POVELJNIŠTVO HOČE OBRAMBE ZA PANAMSKI PREKOP.

Washington, 11. novembra. — Generalni štab vojske Združenih držav je predložil poslanski zbornici proračun za $3,000,000. — katera svota je potrebna za vzdržavanje obrambe Panamskega prekopa in otokov Havajskih.

Za obrambo panamskega ozemlja zahteva vojni generalni štab tri polke pehote, eno skadrono kavalerije, en bataljon poljskega topničarstva, dvanajst stotnij obrežne artilerije, in eno zrakoplovno stotnijo. Za obrambo havajskih otokov zahteva se šest polkov pehote, en bataljon ženijev, en regiment jezdecev, en regiment poljske artilerije, en bataljon težke poljske artilerije, eno zrakoplovno kompanijo, in trinajst kompanij obrežne artilerije.

VZAME OBISTI IZ TELESA IN JIH DENE NAZAJ.

New York, 14. novembra — Dr. A. H. Thomas je vzel iz telesa Helene Jann, ki se je zastrupila s živim srebrom, obisti, jim je odvzel strup, je obisti opral, in jih je vdelal nazaj v telo.

Ženska živi že tretji dan po operaciji in bo mogoče okrevala.

ČOLN SE PREVRNE DELAVCI VTONEJO.

Montreal, 13. novembra. — Čoln v katerem se je vozilo devet delavcev po Lachine kanalu se je prevrnil in sedem delavcev je vtonilo. Vsi so bili inozemci.

VLADA PRIČNE PREISKAVO KROJAŠTVA.

Washington, 14. novembra. — Vladni tajnik Redfield je začel z delovanjem za preiskavo stroškov za obleko, nogovice in pletenine. Preiskava se bo začela takoj v vseh glavnih industrijelnih krajih Amerike in Evrope, v namen, da se dožene kakošen vpliv bo imela nova tarifa na trgovstvo teh izdelkov.

EDNAJST MORARJEV VTONE.

Lisabon, 12. novembra. — Italjanska ladja je sunila na skalo v reki Mira in se je potopila. Sedem mornarjev je šlo z ladjo v dno.

2500 ŽELEZNIČARJEV NA JUGU STAVKA.

Houston, Tex., 14. novembra. Zadnjo noč so začeli stavkati vsi železničarji Southern Pacific železnice, ki vozi med El Paso in New Orleans. Vstavljen je ves promet, edino dva osobna vlaka še vozita, katere pa vodijo superintendent in uradniki.

REVIZOR NAJDE $5.38 MESTO $30.000. —

Chicago. Ill., 14. novembra. — V privatni ali zakotni banki Solomon Lewinsohn-a, ki je zginil, našli so državni pregledovalci $5.38 mesto $30,000. —, katero svoto je vložilo ljudstvo v njegovo banko.

OGROMNO OKOSTJE NAJDENO V SEATLLE.

Seatlle, Wash., 14. novembra. — Delavci, ki so kopali temelj za neko mestno stavbo v East Seatlle so prišli 150 čevljev pod zemljo do velikanskega okostja. En sami zob v okostju meri en čevelj v dolgosti, je 8 palcev širok in 3 palce debel.

POSREDOVANJE MED WILSONOM IN HUERTO PRENEHALO.

NOBENA STRAN NEČE ODNEHATI. AMERIŠKI ZASTOPNIK DOBI NOROČILO. POSLANIŠTVO ZDRUŽENIH DRŽAV BO NAJBRŽE V PONEDELJEK ZAPERTO. EVROPA SE NE BO VMEŠAVALA.

London, 14. novembra. — Angleška vlada je odgovorila predsedniku Združenih držav na poročilo, da nameravajo Združene države vzeti Huerta-ju moč, da se ne bo vmešavala v meksikanske zadeve. Razume se, da so druge evropske vlade poslale ista poročila angležki vladi.

Mesto Meksika, 15. novembra. V narodni palači se je danes naznanilo, da se predsednik Huerta ne misli podati zahtevam Združenih držav, zato ker je tudi vodja vstašev, Venustiano Caranza, odločno odklonil, da ne mara nobenega posredovanja od strani washingtonske vlade.

To poročilo daje povod za sklep, da je jako dvomljivo, da bi se ponovilo poganjanje med Wilsonnom in Huerto in da bi se poravnale razmere mirnim potom.

Senatorji in poslanci novega meksikanskega kongresa, ki je nastopil prostor starega, katerega je razpustil Huerta, so se sešli v svojih zbornicah in so izvolili svoje predsednike.

Združene Države so zoper ta novi kongres, in osebni poslanik predsednika Wilsona, John Lind, je predlagal Huerta-ju, da naj ne skliče novega kongresa. Huerta se pa ni oziral na Wilsonove predloge in je vzlic tega sklical zasedanje državnega zbora.

Vsled tega dejanja Huerta-ja se sklepa, da bodo Združene države odpoklicale zvezno odposlaništvo iz Meksike. Nelson O' Shanghnessy, ki je voditelj poslanice je dobil iz Washingtona neko poročilo, v kojem se mu najbrže naroča kako naj se ravna. Govorice se širijo po mestu, da bo v par dneh pretrgana vsa diplomatična zveza med Washingtonom in Meksiko.

Angležka vlada je namignila Huerta-ju, da naj se vmakne iz prestola, in naj zadosti s tem zahtevam Združenih Držav.

MESTO JUAREZ PADLO VSTAŠEM V ROKE.

El Paso, Tex., 15. novembra. — Mesto Guidool Juarez, najvažnejše mesto na severni meji republike Meksike je padlo ust šem v roke. Zgube so bile neznatne.

Med drugimi padli so tudi trije podaniki Združenih držav.

Zvezni general Francisco Castro je zginil iz mesta.

Ustaši so se pripeljali v mesto z vlaki, in so iztopili iz vlakov neopaženo. Vlaki so dohajali po polnoči in mnenje je bilo, da so se pripeljali zvezni vlaki garniziji v pomoč. Vstaši so postavili svoje topove in so namerili na zvezno garnizijo, brez da bi jih kedo opazil. Pri prvem strelu so se zvezni vojaki zbrali ter so vračali strele in bitka je trajala dve ure.

Ob peti uri zjutraj je posadka odstopila mesto vstašem, in istočasno zečele so igrati godbe in prebivalstvo je klicalo "viva" zmagovalcem.

TRIJE VSMRČENI NA ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Sarnia, Ont., 11. novembra. — Tri možje so bili vsmrčeni in eden smrtno pošokodvan v železniški nesreči pri Wanstead, Ont., Kanada. Trčila sta skup dva tovorna vlaka radi hudega sneženega meteža, vsled katerega se ni skoro nič videlo.

GRKI IN TURKI SE POBOTAJO.

Atene, 12. novembra. — Turški in grški mirovni delegati so se pobotali na vseh spornih točkah. Na podlagi tega pobotanja se bo menda doseglo prijateljstvo med tema državama za delj časa.

ANGLIJI GROZI ZOPET GENERALNA STAVKA.

London. 13. novembra. — James Larkin, delavski vodja, je bil izpuščen iz ječe v Dublin, in delavstvo po vsej Angliji je razburjeno, ker je bil njih vodja zaprt radi delavskih nemirov. Unijski delavci so namenjeni boriti se s kapitalom dokler ni njih zmaga dosežena, in z unijonisti v Dublinu simpatizira vse delavstvo celega kraljestva.

TRI VSMRČENI V EKSPLOZIJI KOTLA.

Searcy, Ark., 12. novembra. — Kotel, ki je eksplodiral na žagi pri Russel, blizu tega mesta, je vsmrtil tri žagarje. Delodajalec je smrtno ranjen.

TRI ZGORIJO V HIŠI.

Springfield, Ill., 12. novambra. Tri člani družine Browning so zgoreli v požaru, ki je vpepelil njih hišo. Dva sta tako opečena, da bosta najbrže umrla in eden je hudo opečen.

4 LETNI SIN VSTERLI MATER.

International Falls, 14. novembra. — 4 letni sin družine Giese se je igral z nabasano puško, katero je njegov starejši brat pustil v kotu sobe katera se je sprožila ter zadela mater ravno v srce. Bila je takoj mrtva.

ŠEST JIH ZGORI V POŽARU HIŠE.

Macomb, Ill., 12. novembra. — Douglas Laferty, njegova žena, hči in tri vnuki so zgoreli v ognju, ki je vpepelil njih hišo. Sumi se, da je Laferty zjutraj vstal, zakuril v štedilnem ognjišču in se vrnil spati. Kako je nastal požar se ne ve.

MOŽ REŠEN IZ REKE PREREŽE SI VRAT.

Aurora, Ill., 13. novembra. — Aksel Freemamn je skočil v reko Fox. Ljudje so ga rešili vodnega groba in policija ga je djala v zapor. V zaporu si je prerezal s kosom ostrega jekla vrat, in boril se je z osmimi možmi toliko časa, da mu je odtekla kri.

NAJDEJO 250 TRUPEL V RAZDEJANEM MESTU.

Lima, Pern, 13. - novembra. — Uradna poročila iz province Aymareas, v hribih države Peru, javljajo, da so dobili 250 trupel iz razvalin mesta. Chollhunca, katero je razdejal potres pred ne dolgim časom.

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— V tukajšnem distriknem sodišču so se poravnali sledeči slučaji po novi odškodninski postavi:

Bob Petrovič si je poškodil prst, in je bil 16 dni zadržan od dela. Dovolilo se mu je $6.75 na teden ker pa prvih 14 dni ni opravičen do odškodnine, dobil bo odškodnino le za dva dni, kar bo znašalo manj kot en dolar. Mož je delal na Virginiji pri Oliver Iron Mining kompaniji. Stroške je imel ker je šel v Duluth — dobil bo pa le en dolar. Če bi imel ta mož slovensko knjigo, ki razpravlja v vseh točkah nove delavske odškodninske postave, bi si ne delal nepotrebnih stroškov, ker bi iz knjige videl, da ne bo nič dobil. Knjiga se dobi pri Narodnem Vestniku za 30 centov. Rojaki delavci, naročite jo, ker potrenba je vsakemu.

Isto se je prigodilo Sam Markoviču, ki je poškodil prst v Alpena rudniku na Virginiji. On bil je zadržan od dela 17 dni. Šel je v Duluth tožiti družbo. Dobil je manj kot $1.50, stroškov je pa imel brez zamude časa $9.50. Če bi imel našo knjigo prihranil bi si $7. Knjiga raztolmači vse, če bi pa slučajno ta ali oni kaj ne razumel; je Narodni Vestnik vsikdar pripravljen drage volje vse pojasniti brezplačno v listu pod "Vprašanja in odgovori." Tudi ta je poškodil pri Oliver Iron Mining kompaniji.

Oliver Iron Mining kompanija je zevezana plačevati še sledečim:

Frank Kempatun, Virginia; zvil si je palec pri delu v Norman rudniku. Odškodnina polovica zaslužka, na teden dokler bo nezmožen za delo. Dobival bo tedensko $7.80

George Glacomo, poškodil si je levo ramo v Norman rudniku na Gilbertu. Dobil bo $7.65 na teden, dokler bo nezmožen za delo.

August Polin, poškodil si je palec na nogi v Witteside rudniku na Buhl Odškodnina $7.20 tedensko dokler bo zmožen za delo,

Adolf Angelo ima sitnosti glede odškodnine, ker ni stvar pravočasno naznanil delodajalcu. Poškodil se je 1. oktobra, in naznanil je poškodbo še le 9. novembra. Poškodbo je najboljše naznaniti

Družba bo morala plačati odškodnino

— Od pondeljka do sobote zvečer, to je prvi teden lova na srne, poslali so lovci v Duluth ali skozi Duluth 81 srn, in sicer vse iz St. Louis in Lake county. Gozdi so polni lovcev in zato se je bati nesreč.

— V distriktnem sodišču je vložena tožba zoper Spalding hotel za $5,000 za korist 13 letne Cecilije Danahne, ki je padla v prostor za vspenjačo 70 čevljev globoko in bi se kmalu vbila. Dekle je bilo v hotelu kot gost z njeno materjo, in ker niso bila pri vspenjači vrata zaprta, je padlo v globočino.

— Policaj Henry Brouilette je bil odslovljen ker je poslal necega mladoletnega fanta v nek salun, da je kupil steklenico pive. Fant se je zmotil in ni šel v pravi salun, na katerega je imel "piko". salun, zato ga je policaj poslal v pravi salun, na katerega je imel 'piko''. Pivo s prvega saluna je spil, in rekši, da ni dobro, poslal je fanta v drugi salun.

Tony Altobee, dobil praske in poškodbe na roki v Alpena rudniku na Virginiji Odškodnina polovica zaslužka, $8,52 na teden, skozi dobo nezmožnosti za delo

— Hrvački salunar Radi Orlič je zgubil gostilniško koncesijo, ker je prodal opojno pijačo človeku, ki je bil znan pijanec. To je osmi salunar, kateremu je sedanja mestna vlada vzela kruh.

Državni zakon prepoveduje prodajati pijancem opojno pijačo, in Orlič bi že vsled državne prepovedi zgubil licenco, poleg tega mu je pa še Hicken bil za petami. Orlič se ni niti prišel zagovarjati.

Mike Žugel iz Murray, Utah, zastopnik vinarske tvrdke Štefan Jakše v St. Helena, Cal., na potu na Range tržiti z vinom.

V našem uradu so se zglasili: Rojak Rudolf Jager s svojo nevesto, brhko idrijsko gospodično, sedaj gospo Jager. Prišla sta iz Mineapolis, Minn., na medene tedne.

BIWABIK.

— Rudar George Nodocovič, 48 let star, je zadobil smrtne poškodbe, ker je padel pri Kellogg rudniku petdeset čevljev globoko. Zdravniki ne morejo dognati v koliko je poškodovan, vendar so njegove poškodbe jako težke in težko če bo okreval.

Nodocovič je bil na kari, ki je nosila rudo na "stockpile." Padel je z visokega odra na rudo, in ruda ga je skoro povsem zasula.

BUHL.

— Joe Bevičič iz Utica location je bil kaznovan z globo $100. in stroške, ker je prodajal pijačo brez dovoljenja.

— Wanless rudnik bo posloval čez zimo. Oliver Iron Mining kompanija je pripeljala rudniško opremo iz Gilberta in z delom gre naprej hitro. Sedaj delajo šaft.

CHISHOLM.

— Občinski odbor je sklenil, da bo zgradil cvetličnjak, kjer se bodo čez zimo gojile cvetke, in spomladi se bodo presadile v parke. Cvetličnjak je preračunjen na $4500.

ELY.

— Profesorja Shepherd in Adkins, ki podučujeta v High School sta srečna lovca in dobra strelca. Odpeljala sta se z avtomobilom iz mesta ob 3 popoldn; peljala sta se 6 milj daleč; zbrala sta si prostor za čez noč, vendar jima ni bilo treba zunaj čez noč ostati, ker ob 5 uri popodne sta imela vsak enega velikega musa.

— V Shipman bolnišnico so pripeljali nekega finskega farmerja iz okolice, kateri se je obstreli obe nogi ker je snažil nabasano puško.

Rojaki, bodite previdni z orožjem.

— V soboto je bil najden Jakob Suzič mrtev v hramilišču na Central Avenue. Umrl je radi srčne hibe.

Slovensko podporno društvo Srca Jezusa št. 2. J. S. K. J, vabi vse člane, da pridejo polnoštevilno dne 23 novembra k seji ki se vrši ob deseti uri dopol. ker moramo rešiti več zelo važnih točk, kakor tudi zaradi pripravne veselice, katera je bila sklenjena na zadnji seji.

Veselica se bo vršila dne 27. novembra v Skalatovi dvorani začetek ob dveh popoldne.

Vabimo vsa sosedna društva iz Ely in okolice, da se udeležijo naše veselice.

Dne 30 novembra bomo imeli volitev novega odbora za leto 1914. Vsi člani se naj te volitve sigurno udeleže, ker bodo drugače kaznovani po društvenih pravilih.

John Hutar predsednik.

GILBERT.

—Steve Skritič je ustrelil v prepiru svojega svaka Tom Paul-a v njih stanovanju na Hobart location. Krogla ga je zadela ravno pod srcem, vendar bo obstreljeni mogoče ozdravil.

Skritič se je sam javil policiji. Izpovedal je, da je Paul potegnil nadnj nož, in da je streljal v silobronu. Vzrok prepira ni hotel navesti.

HIBBING.

— Mahoning površni rudnik, poleg Hull Rust rudnika največji železni rudnik na svetu, bo prenehal z delom za letos v nekih dneh. Iz tega rudnika se je odposlalo letos poldrugi miljon ton rude.

Stripanje pri tem rudniku se bo nadaljevalo do decembra, vendar bo večina delavcev vslužbenih do blizu spomladi, ker bodo popravljali rudarske spremebe.

MESABA.

— Tukaj je veliko pomanjkanje pitne vode. Voda iz vodnjakov vhaja v rudnike in se zgubi po zemlji in edina pitna voda vasi, ki se še dobi je v rudniku Graham št. 1. Ker pa tudi voda v tem rudniku curlja v zemljo in se zgublja, postalo je pomanjkanje vode opasno.

TOWER.

— V predzadnji številki našega lista smo poročali da je umrl na Tower rojak Marko Popovič. Pokojni se je pisal Popič, ne Popovič.

VIRGINIA.

— Moe Exploration kompanija je prišla na sled bogatem zakladu železne rude na sekciji 6 blizu tukaj. Na tem posestvu so vrtali v šestih krajih in povsod so našli bogato rudo.

— Zaprli so okoliškega farmerja John Hansen-a, ker je pretepal ženo s kladivom. Hansen je bil v mestu in se ga je napil. Ko se vrne domov, našel je ženo v postelji, ker je bila bolna. Surovin je vzel kladivo in je hotel ženo po glavi udariti. K sreči je zmaknila, sicer bi jo bil ubil. Žena je zbežala vendar jo je doletelo kladivo v glavo. Bežala je k sosedu, ki je poklical policijo. Hansen-a so zaprli.

— Virginia namerava mnogo pomnožiti količino vode za mesto. Komisija, ki ima v oskrbi vodne potrebe za mesto namerava zgraditi novi jekleni rezervor v kojem bo prostora za več kot tri četrt miljonov galonov vode. Dosedanji rezervor za vodo ima le prostora za 220 tisoč galonov vode kar je premalo. Če se zgradi novi rezervor bo imela Virginia nad en miljon vode preveč za sedanje razmere.

NOVICE MED SLOVENCI V AMERIKI.

Poročil se je v Minneapolis, Minn., rojak Rudolf Jager z neko gospodično iz Idrije na Kranjskem Mladi zakonski par se je podal v severno Minnesoto. Mnogo sreče!

Poročil se je na Ely, Minn., rojak John Grmek iz Iga, z gospodično Angelo Kavšek iz Turjaka.

Umrl je v Hedeville, Pa., rojak Anžek Oblak, rodom iz Gorenje vasi pri Škofji Loki. Pokopali so ga milosrčni rojaki, ker ni bil pri društvu, niti ni zapustil denarja za pogreb.

UPRAŠANJA IN ODGOVORI.

— Nepodpisani, Eveleth. Minn. Dopis, katerega smo dobili glede volitev ne moramo priobčeti, ker je brez podpisa. Mi radi storimo za zmago slovenskih kandidatov vse, kar je v naši moči, vendar pa ne priobčujemo dopisov brez podpisa. Kdor ima čiste namene, se mu ni treba bati pri volitvah in naj se podpiše.

— M. P., Gilbert, Minn. Glede "Martyrdom of an Empress" smo se prašali na dva kraja; kakor hitro dobimo odgovor vam poročamo kako stvar stoji. Zdravstvujte!

— J. M., Greaney, Minn. Kar se tiče vašega uprašanja glede kisline za vničevanje štorov bomo stvar naznanili vam kakor hitro nam odgovori zvezna vlada, ki to stvar preiskuje. **Upamo**, da bo to še tekom tedna.

— F. G. Beaver Falls, Wis., Vi morate stanovati v državi Wisconsin nepretrgoma eno leto, predno se vam da državljanski papir. V Ameriki morate bivati neprenehoma 5 let. To nič ne de, če ste vzeli v Duluth državljanski papir; pač morate pa navesti dve priči, ki lahko pod prisego izjavite, da ste bivali neprenehoma pet let v Združenih Državah. Ti dve priči ste lahko zaslišane kjer je; imeti morate pa tudi v vašem distriktnem sodišču dve priči, ki boste prisegli, da bivate že v državi Wisconsin eno leto. Vi ne dobite papirja v Duluth, in če pridete s pričama boste imeli le stroške.

Mi bi vam priporočali, da naročite pri nas knjižico iz katere boste razvideli vse, kar je potrebno za istega, ki prosi za državljanski papir. Knjižica stane le 15 centov in se imenuje "Navodilo za prosilce državljanstva".

ZGODOVINSKE IN ZEMLJEPISNE ČRTICE.

Zbira Viljem Brunschmid

Železnica iz Gravoze ob Adrijanskem morju v Dalmaciji v Hercegovino, Bosno in druge kraje Evrope je kamnoseško delo, katero je prevdarila in izpeljala umetnost s pomočjo ogromne svote denarja. Bilo ni druge pomoči plezati od morja na vrh gorovja, ki oklepa Adrijansko morje, kot narediti pot čez prsa hribovja z dinamitom. Ta del železnice je menda napumetnejši, najtežje izpeljani in najdražji kos železnice na svetu, ker v daljavi 300 milj je bilo treba železnično cesto izstreljati in izklesati iz večne skale. Vendar ta tir ne bo nikdar spodjedala voda kakor se zgodi to tako pogosto pri železnicah v Ameriki; temelj te železnice menda ne bo treba nikdar poprav ljati, ker miljo za miljo drža železno cesto trdnjavski zid, ki bo trpel na veke.

Druge ceste, ki vodijo čez hribe, so bile vstvarjene na isti način. Izklesane so iz skalovja in na vnanji strani je zid, tri čevlje visok in dva čevlja debel, ki brani, da ne pade kak potnik v Adrijansko morje, če bi ga slučajno vodilo močno dalmatisko vino. Človeško sočustvo je tudi spomnilo inženirje, da so djali v načrte tu in tam kak sedež, ki je izklesan iz skale, da se zamore trudni potnik odpočiti in ogledati eno najžalostnejših in najresnejših kotov zemlje.

Kakor so slike slavnega Rafaela znamenite v clikarstvu, ravno tako znamenita je državna železnica Hercegovine in Bosne v grajenju železnic. Ženirji, ki so izpeljali to delo so je preračunili in izvršili tako, da ne bo treba popravljati druzega, kot prenoviti tračnice kadar se bodo obrabile. Tudi ni nevarnosti, da bi potegnil plaz, kar se zgodi v Rocky gorah na zapadu Amerike skoro vsako pomlad, četudi so tam železnice tudi vklesane deloma iz skal. Vendar amerikanski inženirji stremijo izvršiti železnico hitro, četudi površno in le za nekaj časa, med tem ko so avstrijski inženirji, ki so gradili Hercogovinsko-bosniško železnico, gledati na tajnost, trpežnost, večnost njih zgradbe. Povsod, kjer bi bilo kedaj mogoče da bi potegnil plaz, zgradili so avstrijski inženirji ogromne stene, ki držijo svet na istem mestu, kjer je bil od početka. Tudi deževje in nalive so vzeli v poštev in pod železnično cesto so izklesani kanali, katere bi ameriški graditelj železnic nikdar ne napravil, ker bi mu bila ta stvar predraga. Človek ne vidi na tej železnici od početka do konca druzega lesu kot v čuvajskih hišah o vrata in okvirji oknov iz lesa; vse drugo je kamen in železo in iz železa so tudi železniški vozovi.

Pred potnikom, ki se vozi po časi po tej železnici, se razprostira višnjev in siv svet — nebo, morje in skalovje. Le tu in tam se vidi kak zelen grm, kup zelene trave in lepe cvetke, ki rastejo iz razpoke skal. Kje dobijo te rastline živež je uganjka, kot je uganjka kje dobijo nekateri ljud je živež, ki nič ne delajo. Vendar tam so da krasijo tužno skalnat okvir s katerim je Stvarnik obdal Adrijatik. Tu in tam se vidi majhna čreda ovac ali koz, katere pase največkrat ženska, ki je navadno nad koleno spodrecana, vendar so njene meče zavarovane s širokimi hlačami.

Skoro na vsaki postaji pričakuje vlak kopica kmetov, ker vlak je edina stvar, katera razburi njih enakomerno življenje. Oblečeni so v slikovito nošo, ki se razlikuje, kakor se razlikujejo dežele, in Dalmacija, Hercegovina in Bosna imajo vsaka drugo nošo. Vrhu tega se pa vidi na postajah še Črnogorce in Albance.

Večina prebivalstva na vzhodnem obrežju Adrijatika nosi široke hlače do kolen, volnene nogovice in nizke čevlje z zavito špico kot pri čolnu, in katerim pravijo "opanke". Albanci nosijo še vedno nekake čudne suknje do polovico stegna, in zgledajo kot bi bili v kiklah. Oni si brijejo lase na glavi, izven malega prostora na vrh glave, katere lase spletajo ali zvijajo v kite. Na glavi imajo belo čepico, in od obudov škornjev visijo cofi. Albanci zgledajo grozoviti, roparski, kr voločni, in Albanija je edina dežela v vsej Evrop v kateri mora spremljati potnika vojaštvo, če hoče priti iz Albanije živ. Kdor nima bele čepice, ki svedoči Albanca, ali rudeče, ki svedoči Turka, isti ne more skozi Albanijo brez nevarnosti.

Ljudstvo v teh krajih je raznih ver, največ je pravoslavnih, mohamedancev in rimskih katoličanov, vendar vsi so hudi verski fanatiki, ki so v taki duševni temi da je mnogo ljudi, ki niti na uro ne poznajo. Vsak Dalmatinec, Črnogorec, Hercegovinec, Bosnjak ali Albanec ima zviti pas čez svojo suknjo, kateri pravijo vsi haljina. Pas je iz sukna, bombaža, platna, ali svile, in po pasu, kakor tudi po obleki se ceni vrednost moža — če je v glavi ajdovica ali možgani to je bolj postranska stvar. Za tem pasom so samokresi, noži, fajfa in razne druge malnkosti, in kako orodje, ki znači poklic dotičnega moža. Vendar morajo imeti Bosnjaki in Hercegovinci orožni list, če hočejo nositi orožje, česar Dalmatincem ni potreba. Zahteva se pa tudi od Dalmatincev, da pustijo svoje samokrese pri mitničarju, če gredo iz dežele v mesto, in meščanom je prepovedano nositi samokres na veselice. Pas je tem ljudem mesto žepov in jim služi kot Kitajcu rokav, v kojem nosi vse malenkosti seboj. Turški fantje nosijo navadno fes; stari možje so pa večinoma pokriti s turbanom.

Kmečke ženske nosijo nekako belo suknjo ali kiklo do kolen, bele hlače, štikane nogovice, opanke, in jopco brez rokavov, katero nosijo pod suknjo ali pa nad suknjo. Spredaj imajo ozki predpasnik in na glavi malo čepico kot možki. Kmečke punce v Hercegovini se tako rade postavijo kot vsake druge, in se oblečejo lepo, da imiajo hujšo privlačno moč za fante. Posebno ob nedeljah se vidi okoli cerkev lepe djevojke, katere se okrasijo z nekakim trakom, ki jim visi izpod čepice po hrbtu. Poleg fantov ljubijo hercegovinska dekleta posebno srebro in zlato, in ob praznikih so nekatere bogate Hercegovinke na ložene na prsiih in rokah z zlati in srebrnim okovjem, da mora biti ta lišp prava teža za nje.

Železnica iz Dalmacije v Hercegovino se zvija po rebrih skalnate gore sem in tja kot kača, openja se ob groznih prepadih, vozi skozi mnogo prepadov, dokler ne pride po trinajst milj dolgi vožnji do vrha, in se spusti potem po dolini **Popovo polje v Hercegovino**. Ko se potnik vozi po tem Krasu, pripelje se do jezera, ki je podobno Cirkniškemu na Kranjskem. Po zimi je polno rib, po leti se pa zgubi v kraške votline, in tam kjer je bila voda prej, razprostirajo se rodovitna polja čez poletje. V splošnem je pa vse goli Kras, vse skala, in le tu in tam je majhen kos zemljišča, ki je obdan z zidovjem in je tako skrbno obdelan, da se doseže iz vsake pesti zemlje ta ali oni sadež.

In potem, ko vozi vlak kacih šest ur po najžalostnej puščavi kolikor si jih more človek predstavljati, znižajo se hribi in odpre se dolina z rodovitnimi polji in mnogimi vasmi, ki spominjajo potnika s svojimi mimaretami, da je med Islamom.

Evropejke v haremih. Angleški raziskovalec tujih dežela Foster Fraser je nedavno opozoril javnost na to, da se v haremih perzijskih in drugih orientalskih velikašev nahaja mnogo belih žena. Za primer navaja nesrečno usodo neke Angležinje, ki je veliko let zdihovala v nekem perzijskem haremu. Neki perzijski velikaš iz spremstva šaha Nasr-ed-Dina se je seznanil z njo o priliki šahovega obiska v Londonu. Zasnubil jo je in poroka se je vršila po katoliškem obredu. Nato je Angležinja v spremstvu sestre sledila Perzijcu v njegovo domovino. Prišedši v Perzijo, jo je mož takoj utaknil v svoj harem, kjer je šele izvedela da ima Perzijec že več žena. Pomagati si pa ni mogla, ker je bila zaprta v haremu in popolnoma ločena od zunanjega sveta. Čez več let je Perzijec umrl in Angležinja se je hotela vrniti na Angležko, toda šele po več mesečnem velikem trudu se ji je s pomočjo soproge nekega angležkega diploma ta posrečilo doseči osvobojenje, a tudi tedaj le pod pogojem, da se bo vrnila, kakor hitro bo njen sin 16 let star. Kasneje se je na Angležkem zopet poročila. Fraser pravi, da, kolikor je njemu znano, zakonske zveze Evropejk z Orientalci skoro nikdar nimajo srečnega konca. Pripoveduje o neki drugi Angležinji, ki se je poročila z nekim Siamcem. V Siamu se je mož kmalu ločil od nje, da bi se po treh mesecih po siamski postavi lahko poročil z drugo. Vrnila se je na Angleško, kjer pa postavno velja za poročno in se toraj ne more v drugo poročiti.

BARROWS, MINN.

Naselbina z veliko prihodnosjo. Miljone ton železne rude se bo tu skopalo. V srcu izvrstnega rudarskega okraja. Izvrstne prilike za vsakojako podjetje. Poslužite se prilike sedaj, ko je še vse v povoju, in kupite loto. Prodajamo lote na lahke odplačila. Podrobnosti zveste pri

Iron Range Townsite Co.

TORREY BUILDING

DULUTH, MINN.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

Slovenska trgovina

NA NOVO OTVORJENA V MANTEL-NOVI HIŠI.

V zalogi imam **vsakovrstno orodje, železnino, pohištvo, peči, štedilna ognjišča kuhinjsko posodo** itd.

Dalje imam v zalogi **olje, barve, vrata, okna,** sploh vse, kar se rabi pri grajenju hiš.

Preskrbujem tudi vsa **kleparska in vodovodna dela.**

Peoples Hardware & Furniture Store

ELY, MINNESOTA

Rojaki na Ely, Minn.

Kadar rabite VOZOVE za kake SLAVNOSTI, ŽENITOVANJA ali POGREBE, obrnite se na

JOHN DINSMORE LIVERY

TELEFON ŠT. 55

kateri ima na razpolago dobre konje in vozove za vsak slučaj. Ima tudi konje za vsako drugo delo.

Vprašajte za cene pri nas, kadar kaj potrebujete!

JOHN DINSMORE, lastnik.

KDOR HOČE DOBRO, PODUČNO ČTIVO. NAROČI NAJ SE NA 'NARODNI VESTNIK". NAJVEČJI SLOVENSKI POLUTEDNIK V ZJEDINJENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

NASA BANKA NAJ BO VASA BANKA.

Z veseljem in brezplačno dajemo mi potrebne nasvete in pojasnila v raznih kupčijskih zadevah vsem onim, ki se obrnejo na nas v takih zadevah.

Posebno pozornost dajemo pri trgovskem čekovnem prometu posameznih oseb, tvrdk ali družb.

PRI HRANILNIH VLOGAH PLAČUJEMO PO 3 ODSTOTKE.

Miners State Bank Chisholm, Minn.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Lov za odogncem. Dne 24. m. m. je odgonski sprevodnik peljal v Sežano 25 letnega Tržačana Henrika Schrotta, kateremu so prekrebeli prisilno delavnico v Bezjaku. Fant je bil med potjo prav miren, pravo laško jagnje. Seveda pa je vedel, da so bili njegovi spremljevalci obveščeni, da je nevaren utekač. O tem je bil tudi obveščen občinski stražnik v Sežani, ki je točno počakal eskorto. Ko dospe odgonski sprevodnik na sežansko postajo, sta šla oba oblastvena organa z odgnancem v občinsko pisarno. Med potjo se je ta odgnanec nekaj premislil in v trenutku ga že ni bilo med spremljevalcema. Ujeti ga ni bilo mogoče. To je opazil nek poročnik, ki je bil tam s svojimi vojaki ter takoj odredil pogon na begunca. Vojaki so ga kmalu obkolili, prijeli in ga izročili oblastvenima organoma. Da je ta lov napravil gledalcem mnogo smeha, je umevno, in Schrott sam mora imeti pred svojo domovino zelo kosmato vest.

Prefrigane odredbe v zadevi izseljevanja. C. kr. okrajno glavarstvo v Kočevju je poslalo vsem županstvom naslednji dopis: Županstvo se s tem v lastno vednost in v takojšno primerno obveščenje prebivalstva obvešča, da se imajo v prihodnje vse prošnje za podeljenje potnih listov za Ameriko tu uradno pismeno vložiti in na naslednje opremeniti: Te prošnje se imajo s kolekom 1 krone kolekovati in priložiti se jim ima razun že sedaj običajne verodajnice, kojo izgotavlja pristojno županstvo, še rojstni in krstni list, izgotovljen od pristojnega župnega urada. V prošnji se ima med drugim navesti: 1. ali ima prosilec v Ameriki obljubljeno službo ali drug dohodek, oziroma kake vrste in kje: (Op. uredn Če bo prosilec navedel, da še nima zagotovljenega dela v Ameriki, mu okrajno glavarstvo ne bo dalo potnega lista, če pa bode navedel, da že ima zagotovljeno delo v Ameriki, pa ga ne bode pustila priseljeniška oblast kot kontraktnega delavca na ameriška tla. To je torej tista avstrijska svoboda! 2. ali je za dolžni posel dovolj močan in sposoben; 3. ali ima potreben denar za potne stroške, in sicer najmanj 400 kron; 4. za slučaj, da še ni dopolnil 20. leto, ali bode poslal z odraslim možkim spremljevalcem, oziroma s kom. Dotičnim podatkom se bode le tedaj verjelo, ako bodo potrjeni od pristojnega županstva. Županstvo bode tudi še imelo potrditi, je li ne obstoje drugi zadržki proti podeljenju potnega lista, n. pr. zaostale dajatve v javne namene, kazni, ki se še imajo prestati itd.

Tatvine. Ko se je zjutraj branjevka Marija Oblak v Javorju v cerkvi mudila se je izvršil vlom njeno prodajalno. Ukradenega je bilo nekaj mesa in klobas, hlebec kruha in iz nezaprte izbe iz miznice nekaj drobiža in v ruzavita listnica z vsebino 40 K. Tatovi so prišli na ta način v hišo, da so zvrtali pri vratih luknjo, skozi katero so potem zapah nazaj potisnili. Na sumu sta dva mlada domača fanta, ki pa tatvino odločno tajita. — V gozdu Mlaka, ob cesti na Zminec, stanujejo delavci lesnega trgovca Kunstelja z Vrhnike v lesenih odprtih kolibah. Dne 7. in 12. uro, ko so delavci bili v gozdu, je posetil tat kolibe in iz njih pobral štirim delavcem obleko, srebrno uro in gotovino v denarju. Na sumu imajo nekega znanega postopača z Vrhnike, ki ga orožniki pridno iščejo. — V Zgor. Tuhinju je bila izpred „Klicabirtove" gostilne Janezu Kobiju vzeta vreča posušenih gob v vrednosti 60 kron. Na sumu je tudi že večkrat kaznovani poseštnik. — Posestniku Jožefu Šušteršiču v Iški je bila ukradena iz podstrešja obleka, vredna 100 K. Na sumu je neki delavec, ki je nekaj časa pri Šušteršiču delal, po katerem tatvini pa neznanokam izginil.

Požar. V četrtek popoldne 23. oktobra sta pogorela v Tribučah pri Adlešiču dva gospodarja in sicer Miha Dragoš h. št. 2. in Jurij Critkovič, h. št. 3. Prvemu, ki je odšel komaj pred par meseci v Ameriko, je zgorel pod, četudi z opeko krit, hiša in vsa krma in vsi pridelki, ki so bili že pod streho, in 40 kron v gotovini. Zavarovan je bil menda za 1900 kron pri "Dunavu" in neki graški zavarovalnici. Juretu Cvitkoviču pa, ki je tudi v Ameriki, pa je pogorelo prav vse, hiša hlevi, svinjak in pa vsa krma in vsi pridelki, ker je bilo tudi vse s slamo krito. Zavarovan je bil pri "Slaviji" za 2400 kron. Zažgal je pet letni sinček Mih. Dragaša, ki je zapalil slamo poleg stoga pri podu. Ker je ravna ta dan hudo jug vlekel, je bilo naenkrat vse v ognju, da ni bilo mogoče nič rešiti. Nesreča je toliko večja, ker sta oba ta posestnika pogorela tudi že 19. marca 1899. Tudi takrat je njima vse zgorelo. A bilo je vsaj v spomladi, zdaj pa v pozni jeseni in ko je skoraj vse že pod streho. Kam naj gresta ubogi družini čez zimo? Prvi pogorelec ima doma ženo, hčer, staro 20 let, in še štiri male otročiče, od katerih je požigalec najstarejši. Drugi pa ima stariše, ženo z dvema malima otročičema in sestro. Beda je v resnici silna.

S koso ga je zabodel. 24. m. m. je na travniku blizu domače vasi kosil 18 letni posestnikov sin Franc Gabrijel iz Rodin pri Trebnjem. K njemu pride 17 letni sosedov sin Franc Longar, s katerim sta živela v sovraštvu in sta se tudi sedaj začela prepirati. V prepiru je Longar baje potegnil nož, nakar je Gabrijel s koso zamahnil proti njemu in ga tako globoko zabodel v hrbet, da se je Longar zgrudil in na mestu umrl. Gabrijel se je sam izročil orožnikom.

Poročil se je na Brezjah g. dr. Janko Vidic, odvetniški koncipient v Radovljici, z gospico Josipino Resmanovo iz veleugledne rodbine Resmanove v Radovljici.

Zvišanje voznin v Ameriko. Z Dunaja poročajo, da je "Avstro-Amerikana" zvišala voznino za potnike na palubi (pod krovom), in sicer za vožnjo iz Trsta v Kanado za 20 K. in v Newyork za 10 K. — Iz Hamburga se poroča, da je tudi Hapag zvišala voznino v Newyork za 10 kron.

Smrtna nezgoda. 71 let stari prevžitkar Anton Perenič na Premu pri Ilirski Bistrici je delal v kozolcu svojega sina Jožefa, kar mu pade na glavo precej težek drog s koruzo ter ga tako poškoduje, da je kmalu izdihnil.

Hude posledice zobobola. Marija Pleiveis, 24 let stara služkinja pri Mesarju Janežiču na Poljanski cesti, je šla k zobozdravniku, kjer si je dala izdreti dva zoba. Ko se je potem v vozu električne železnice peljala domov, vrgla jo je božjast. Nezavestno služkinjo so prepeljali v deželno bolnišnico, kjer se je šele drugi dan nekoliko zavedla.

Stavka dijakov na kočevski gimnaziji. Ko je dne 22. m. m. prišel na kočevski gimnaziji profesor Chmel v 7. gimnazijski razred, da bi učil kemijo, zapustili so vsi dijaki razred. Isto se je zgodilo, ko je prišel profesor Chmel pozneje učit matematiko. Pouk v 7. gimnazijskem razredu so radi tega ustavili. Dijaki pravijo, da je profesor Chmel prestrog in da jih je v preteklem šolskem letu razžalil.

Aretacija izseljevalnega agenta. Včeraj je bil aretovan v Ljubljani agent Vrabec v trenotku, ko je hotel nekaj fantov, ki niso še prosti vojaščine, spraviti v Ameriko. Vrabec je "deloval" posebno v Beli Kranji, odkoder je mnogo fantov z njegovim posredovanjem šlo iz domovine.

Obravnava o žepni tatici Ritterjevi, ki je bila na sadnem trgu zasačena, ko je neki ženski izmaknila iz žepa denarnico s 23 kronami, je izpadla, kakor je pričakovati. Ženska se je branila in branila, a je kljub temu dobila 6 tednov zapora.

Umrli so v Ljubljani: Fran Zavolovšek, posestnik, 53 let. — Apolonija Hrovat, delavka, 46 let. — Marija Kosec, delavka 71 let. — Tomaž Kunc, posestnik, 43 let. — Marka Zupančič, krojač, 50 let. — Marija Borštnar, užitkarica, 63 let — Fran Potočar, premogar, 67 let. — Josip Bučar, sin železniškega uslužbenca 3 leta. — Josip Urbanija, sin posestnika, 7 dni. — Terezija Kolar, hči služkinje, 18 dni. — Marija Jeruc, soproga uradnika, 56 let. — Ivana Peleček, hči trgovca, 18 let.

Umrla je v deželni bolnici Ivana Paleček, 18 let stara hčerka trgovca iz Gorenje vasi pri Trati. — V deželni bolnici je umrla gospa Josipina Burger, mati brivskega mojstra Burgerja na Radeckega cesti.

Umrl je pri svojih stariših v Šleziji veleč. g. J. R. Kubinek, bivši župnik črnomaljski, v 39. letu svoje starosti.

Umrla je v Ložu dne 25. oktobra t. l. gospa Terezija Debelak v 86. letu svoje starosti. V Beričevem občespoštovana gospa Katarina Jeran v 66. letu.

Kap zadela. 29. m. m. dopoldne je v Stritarjevi trgovini v Gosposki ulici zadela kap 45 letnega sobnega slikarja Jerneja Muzoviča, ki je bil takoj mrtev Njegovo truplo so pripeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Težavna aretacija. V soboto dne 25. m. m. se je priklatil v stanovanje čevljarja Franca Barage v Vodmatu 34 let stari dninar Anton Poznik iz Kamne gorice oborožen s sekiro, ter je začel razgrajati in kričati, da mora tri ubiti, namreč Barago in njegove domače, ker jim je že delj časa "gorak." Razgrajaču se je pridružila njegova 30 let stara sestra Antonija, natakarica brez posla, ki se je potegnila za brata in razgrajala. Oba sta bila nekoliko napita in sta napravila tak šundar, da so morali poklicati policijo. Oba sta zasramovala redarje ter se upirala aretaciji. Natakarica se je vrgla na tla ter bila z rokami okrog sebe in brcala z nogami. Ko jo je redar hotel vzdigniti, ga je vgriznila v kazalec na desni roki ter mu hotela potegniti sabljo iz nožnice. Z velikim trudom se je posrečilo bratca in sestrco spraviti iz hiše. Tudi na cesti sta se z vso silo upirala aretaciji ter nista hotela iti naprej. Anton Poznik je redarja opetovano sunil od sebe, sestra pa se je vrgla zopet na tla, tako da so morali slednjič poslati po odgonski voz.

Po nesreči ga je! Dne 26. m. m. se jevozil neznan kolesar že v mraku skozi Jurkavas v Valtovas. Na potu je podrl Franceta Nahtigal, kolarja iz Jurkevasi št. 4. Ta je padel vznak ter zadobil na glavi poškodbo in je okrog 8. ure umrl. Na licu mesta došla sodna komisija z zdravniki je kostatirala, da je zadobil več poškodb vsled padca. Mož je bil že precej star. Kolesar se do danes ni zglasil, sumi se pa, da je domačin in bilo bi bolje, da se sam zglasi, kajti zadene ga le po § 33. k. z. kazen katera pa ni občutna.

Utonil v Krki. Dne 27. m. m. zjutraj je 82 let stari, nekoliko slaboumni prevžitkar Anton Košak z Malega Globokega, občina Ambrus, skrivaj zapustil dom. Ob 8. uri zjutraj so ga dobili nedaleč od vasi mrtvega v Krki. Bržkone je padel v reko.

Z octovo esenco se je zastrupila dve leti stara hčerka posestnice Ivane Murn iz občine Toplice na Dolenjskem. Dekletce je neopazovano dobilo nekaj požirkov tega strupa. Takoj so nastopile hude bolečine v trebuhu; drugi dan je bil otrok mrtev.

Umrl je v Pudobu v župniji Staritrg pri Ložu po daljšem bolehanju v najlepši dobi 27 let star Mirko Avsec.

Vlak v Lattermanovem drevoredu je povozil delavca Ivana Mandiča dne 28. oktobra ko je obrezoval živo mejo.

ŠTAJERSKO.

Župnijo Št. Andraž pri Velenju je dobil č. g. Maks Ocvirk, sedaj kaplan v Vitanju.

Nesreča. Veleposestnik Janez Krev na Plaču pri Svečini je opriliki trgatve pripravljal sode za vino. Nesreča pa je hotela, da je zadel z levo roko ob rjav žebelj, ki ga je precej globoko ranil. Ranjena roka je začela otekati in se rdečiti. Poslali so po zdravnika, a tega ni bilo od nikoder. Krevnu je postajalo vedno slabše, prikazali so se znaki zastrupljenja, čeravno si je rano takoj dobro omil in obvezal. Moral je v posteljo. Tudi čez dva dni še zdravnika ni bilo. Odpeljati so ga morali v bolnišnico. Najbrže mu bodo morali odrezati roko.

Krasno vreme imamo pri nas na Spodnjem Štajerskem, tako se poroča z dnem 29. oktobra. Toplo je bilo te dni kot avgusta ali julija. Kmetje so veseli, da lahko spravljajo že zapoznele poljske pridelke. Vinogradniki, ki imajo še te dni trgatev — veleposestniki so res zadeli terno, ker so odlašali s trgatvijo. Mošt vaga v ljutomerskih goricah te dni celo 22 do 24 odstotkov sladkorja in bo toraj to vino prekašalo celo vino iz leta 1908.

PRIMORSKO.

Po nedolžem osumljena detomora. Listi so poročali, da je neka Jos. Pančur z Viča pri Ljubljani, ki jeslužila za deklo v Palace Hotelu v Trstu, umorila svoje mladorojeno dete in ga skrila med hotelskim perilom. Žensko so seveda takoj zaprli. Sedaj so pa zdravniki dognali, da je dete vmrlo naravne smrti in da ga je revna mati skrila samo, da bi se ognila sramoti.

Štiri osebe zabodel. V soboto 25. m. m. ponoči se je zgodil v ulici Punta del Forno v tržaškem starem mestu grozen poboj. Štirje dalmatinski pomorščaki v starosti od 30 do 35 let, ki so se že bili baje prej včasih skočili v lase, so pili v krčmi "Banjaluka." Ob 11. nekako pa so zapustili krčmo in zunaj na cesti so se zopet sporekli. Razgrevali so se čezdalje bolj in kar nenadoma je potegnil Peter Rončevič dolg nož, s katerim je zabodel dva bratranca Kapoviča, enega v vrat, druzega pa v srce, da sta oba kmalu izdihnila. V grozni divjosti se je lotil tudi Ivana Buskoliča in Simona Radoviča, ki je oba občutno ranil. Lahko se je misliti, kak strašen krik se je razlegal po onih ozkih ulicah. Slišali so ga tudi policijski agenti, ki so takoj prihiteli na lice mesta in prijeli ubijalca. Ta se je dal mirno odvesti in je pri policiji jokal kakor otrok. Povedal je da mu je zelo žal besnega čina, da pa se je moral braniti pred napadalci, kar pa zanikata oba še živeča udeležnika pretepa. Sicer pa dožene natančno preiskava vse okolnosti in podrobnosti.

Nesreča z avtomobilom. 26. m. m. zvečer okrog 7. ure se je vračal iz Ajdovščine domov v Gorico primarij dr. Brecelj z avtomobilom, v katerem je bila tudi njegova družina. V Dobrovljah nenadoma plane proti avtomobilu neki mož in zleti od avtomobila zadet na drugo stran. Dr. Brecelj hitro ustavi avtomobil in skoči k možu, ki je obležal na tleh. Imel je zlomljeno nogo in poškodovan je tudi na glavi. Šele po precejšnem času se je posrečilo dr. Brecelju prikličati ljudi. Dr. Brecelj je nato moža za silo obvezal. Mož se piše Anton Černigoj zidarski mojster iz Skrilj Dr. Brecelj je svojo preplašeno družino odpeljal v Ajdovščino, kjer je v lekarni vzel še nekaj zdravil za silo. Nato je v družbi dveh mož spravil ponesrečenca na avtomobil in ga pripeljal v Gorico v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer se sedaj nahaja. Černigoj, ki s je ravno vračal iz Vrčonove gostilne, je hodil po desni strani ceste, avtomobil mu je prišel nasproti tudi na desni strani ceste. Možu pa, ki je bil najbrže vinjen, se je zdelo da mu vozi avtomobil nasproti po levi strani, in namesto da bi bil obstal ob strani, se je zaletel na nasprotno stran ceste v avtomobil.

Legar v Bračanu. V Bračanu ob italijanski meji se je zopet pojavil legar, ki je zahteval nedavno več žrtev. Sedaj so znani trije novi slučaji. Deželni glavar dr. Faidutti in okrajni glavar dr. Schneider sta si ogledala kraj in obiskala bolnike ter sta ukrenila vse, da se kuga zamori.

Štirje kolesarji se zaleteli pod avtomobil. V nedeljo popoldne 26. m. m. proti 2. uri se je pripetila blizu Škofij na cesti iz Trsta v Koper velika nesreča V športnih krogih znani tržaški kolesarji Mürer, Bidoli, Steffinlongo in Bianchi so hoteli s svojimi kolesi v Koper. Ce sta je bila zelo lepa in pri Škofijah se jih je polastla kolesarska strast malo zadirkati. Prvi je bil Mürer, ki je dirkal po strmcu v oni višek, ki ga tvori cesta pri Škofijah. In tu se je zgodila nesreča. Iz one strani je namreč dirjal avtomobil viteza Vigano iz Padove, pod katerega so se zaleteli kolesarji vsi zopored. Ljudje in kolesa so ležala vse povprek okoli avtomibila ki se je bil takoj vstavil. Avtomobilistov — bilo je v vozilu par oseb.

Himen. Poročil se je v Trstu gospod Fortunat Mikuletič z gospodično Valerijo Škrinjarjevo.

KOROŠKO.

Premestitev vojaštva. Od 1908 v Celovcu nameščeni 6. polk huzarjeve bo premeščen baje že spomladi na Ogrsko. Na njegovo mesto pride 2. polk dragoncev, ki je že okrog 20 let dislociran v Vzhodni Galiciji.

Mlad tat. Celovška policija je aretirala mladega fanta, ki se je potikal po celovških gostilnah in plačeval velike cehe. Fant je na policiji izpovedal, da je posestnikov sin Josip Zeiner in da je ukral svojemu strijcu v Nikelsdorfu na Tirolskem 500 kron. S tem denarjem se je napotil v Celovec. Porabil je med vožnjo in v Celovcu blizu 150 kron. Ostali denar so našli pri fantu.

Rop in poskušeno posilstvo proti naravi. Iz Beljaka poročajo: V noči 26. m. m. je popival v beljaških gostilnah neki Angelo Lorne s huzarjm Ludovikom Kovačem. Angelo je plačal povsod celo ceho. Zunaj mesta je potegnil Kovač sabljo in zagrozil tovarišu, da ga na mestu razseka, če mu ne da vsega denarja, kar ga ima pri sebi. Angelo se je prestrašil in je izročil nasilnmu huzarju 28 kron. Nato ga je hotel huzar posiliti. S težavo se je Angelo izmaknil huzarju iz rok in pobegnil v mesto. Prišel je na stražnico popolnoma raztrgan. Nasilnega huzarja so drugi dan aretirali v neki nočni kavarni. Pri njem so našli še tri krone denarja. Huzar Kovač je znan kot nasilnež in posilnež in je posilil neko dekle na beljaškem vojaškem vezbališču.

RAZNOTEROSTI.

Mož na drevesu. Veliko zabavo je povzročil 21 m. m. dopoldne dunajskemu občinstvu neki mož, ki je na hernalški glavni cesti blizu remize cestne železnice splezal na neko drevo in se začel slačiti kot doma. Zbralo se je seveda takoj na stotine ljudi okoli čudaka. Na vprašanje spočetka ni dal nobenega odgovora. Šele ko ga je neki policijski stražnik vprašal, kaj dela na drevesu, je majaje z glavo odgovoril: "Saj vidite, kaj delam. Spat grem; ako bi vi toliko delali kot jaz, bi bili tudi utrujeni." Pozivu, naj takoj spleza z drevesa, se ni odzval in je odgovoril: "Ja, kaj pa mislite? Sem vesel, da sem prišel gor in našel miren kotiček, kamor moja stara ne more splezati!" Ponovnemu pozivu v imenu zakona, naj gre z drevesa, se tudi ni odzval. "Kaj pa hočete pravzaprav od mene?" je zakričal razjarjen z drevesa. "Ali nimam 24 ur časa za zglasitev na policiji?" Buren smeh množice ga je podkrepil v njegovem "pravnem naziranju." Policaju je bilo to odveč. Naprosil je nekega šoferja, naj porine svoj avtomobil pod drevo, splezal nato na streho avtomobila in zbezal iz vej čudaka, ki je telebnil razočaran v pripravljene roke spodaj stoječe množice. Moža, ki je bil očividno umobolen, so odpeljali na policijski komisarjat ter so ga pozneje oddali v psihiatrično kliniko. Identičen je z nekim zidarskem pomočnikom.

K izseljevanju vojaščine podvrženih oseb. Naravnost neverjetno je, kar je pisal sedanji zastopnik paroplovne družbe črte Hamburg-Amerika baron Weichs-Gou v pismu na sekcijskega šefa v trgovinskem ministerstvu dr. Riedla in umevno je, da je zbudilo čitanje tega pisma v kontrolnem komiteju državnozborskega proračunskega odseka veliko presenečenje.To pismo je dokumentarne in zgodovinske važnosti. Baron Weichs-Glou sporoča v tem dopisu o odloku vrhovnega šefa nemških parobrodnih družb Ballina v zadevi prevažanja avstrijskih izseljencev, ki so podvrženi vojaškim dolžnostim. Ta odlok se glasi: Nemška vlada, oziroma nemške paroplovne družbe niso v stanu, zavzeti se, da ne bi prevažale avstrijskih izseljencev, ki so podvrženi vojaškim dolžnostim! — V tem kratkem stavku tiči mnogo kar potrebuje pojasnila. Nemška vlada torej pospešuje sama izseljevanje avstrijskih vojaških obvezancev, vsekakor pa odreka vsako pomoč svoji zaveznici Avstriji, glede omejitve ali popolnega onemogočenja izseljevanja njenih vojaških obvezancev. Da, nemška zvestoba je res zanesljiva. Avstrija je samo takrat zaveznica Nemčije, kadar jo Nemci rabijo. Avstrija je bila in še bode za Nemčijo molzna krava.

COPENHAGEN
DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO

dan je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.
50 Union Square New York

NARODNI VETSNIK ZA VAS, VI ZA NJEGA.

SVOJI K SVOJIM !

SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON
RANGE HOTEL
713 WEST SUPERIOR ST., DULUTH, MINN.
(BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO, FINO VINO IN RAZNE LIKERJE.

: SNAŽNA PRENOČIŠČA OD 25c DO 75c. :

BACICH & TALKOVICH, lastnika.

SVOJI K SVOJIM !

SVOJI K SVOJIM ! SVOJI K SVOJIM !

LOUIS BAUDEK
Grand Avenue, - - Eveleth, Minn.

Priporoča Slovencem in Hrvatom svojo lepo urejeno in z najboljšimi pijačami založeno

SLOVENSKO GOSTILNO

V zalogi imam vedno vsakovrstne domače in importirane pijače. Posebno priporočam izborni TROPINOVEC.

V OBILNI POSET SE PRIPOROČA.

A. M. MURNIK
Grant Avenue Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAČIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIŽAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Sami-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Joseph Koshak, Treasurer

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto . .	$2.00
za pol leta . .	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne posiljatve in dopisi se naj posiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL WORLD BUILDING NEW YORK

NAPREDEK SLOVENCEV.

V tistm važnem letu 1848 so toraj postali Slovenci "svobodni." A narodna zavest ni bila razvita niti pri inteligenci, pri tej zastopnici naroda, kaj še le pri ljudstvu samemu. Začeli so vstanovljati čitalnice, kjer so se družili narodnjaki za skupno delo in se navduševali za povzdigo naroda in domovine. Začeli so izhajati slovenski časniki, ki so največ učili kmetovalce. Tako so bile "Novice," list za kratkočasje, novosti in kmetijstvo, menda eden prvih slovenskih časnikov. Ko so se širile po vsej Sloveniji čitalnice, je kmalu prišel čas "taborov." Tabor je bil nekako ljudsko zborovanje, kamor je vedno prišlo na tisoče ljudi. Navduševali so tam voditelji narod, ga poučevali o njega dolžnostih in njega pravicah, o državi, ter so ga politično bodrili, da so vzbudili v ljudstvu narodni ponos in zavednost, da so Slovenci, da so narod, in kot tak stremeti morajo za sistem napredkom kot stremijo drugi civilizirani narodi. V tem času so politično napredovali najbolj, zato ker so večinoma vsi delovali za en cilj — dvigniti narod v prosveto in blagor. Ko pa je država vstavila te tabore, je vse navdušenje po napredku nekako ponehalo. Kmalu so se tudi razcepili v politično needinost — v klerikalce in liberalce. Ta dvocep škodoval je napredku in moči Slovenstva najbolj. Izhajati so začeli politični listi nasprotnega mišljenja — "Slovenski Narod" in "Slovenec." Vršili so se tudi shodi posameznih vodjev, posameznih poslancev, eden je pobijal nazore drugega, in danes je na Slovenskem, kolikor časnikov toliko političnih strank.

Več truda, in financijelnih žrtev je zahtevala in še zahteva bramba meje. Nemci hočejo namreč priti do Adrije, da bi nemštvo segalo od Severnega mojra do Adrijanskega, da bi kakor zagozda preklali in ločili kontinent Evrope, na zapadu romanski narodi in na vzhodu slovanski. Zato se je vstanovila tokozvana "Südmarka" (poslovenjeno "Krajina na jugu",) ki ima nalogo, kupovati zemljišča na slovenski zemlji in naseljevati tja Nemce. Nemci so vse drug narod kot Slovenci. Oni so narodno zavedni, narodno ponosni, in držali se bodo nemških načel, četudi so leta in leta objeti s slovenskim prebivalstvom. Kočevarji na Kranjskem morali bi biti nam Slovencem v vzgled narodne zavednosti. Že stoletja stoji ta nemška oaza v puščavi Slovenstva, vzlic temu je pa danes na boljšem stališču kot je bila kedaj v preteklosti. Uspešno se borijo Nemci na Koroškem, težje stališče pa imajo na Štajerskem, kjer Slovenci napredujejo. Podravje, ki je bilo že v nemški okupaciji, je zopet večinoma slovensko. Maribor, ta važna točka ne meji, ima že lepo število zavednih Slovencev, ki so zgradili slovensko trdnjavo, krasni Narodni Dom, kjer je sedež slovenskega kulturnega gibanja cele dravske doline.

"Družba sv. Cirila in Metoda" je proti moč "Südmarki," je prva braniteljica obmejnih Slovencev. V nji se zbira vse zavedno Slovenstvo in daje tej družbi duševno in denarno pomočo, da stavi in vzdržuje v ogroženih krajih slovenske šole, vrtece, itd. Stotine otrokom se zabrani tem potom, da ne padejo nasprotniku v roke, in da ne postanejo janičarji, ki bi delovali zoper narod in domovino svojo. Ta družba je vedno v ognju s sovražnikom na mejah Slovenije, in, če preneha ta družba, krčile se bodo meje Slovenije rapidno, dokler našega naroda ne zmanjka s sveta. Vsekako rodoljuba dolžnost je toraj, da žrtvujejo nekaj za narodno stvar, da pomaga "Družbi sv. Cirila in Metoda," in da se tudi zavedni rojaki v Ameriki spominjajo na njo. Bodi že ta ali oni še tako mednarodnih ali internacijonalnih tendenc, dejstvo je in ostane, da moramo tudi Sovenci nekaj žrtvovati za povzdigo in izobrazbo naroda svojega, in da moramo tudi mi zagovarjati in braniti narodne pravice, saj je tudi nemški socijalizem glasoval za povečanje nemške armade zato, da bi nemštvo podjarmilo vse kar ni nemško. Le združeni v narodno skupino, in izobrazujoč in boreč se skupno kot narod, dvigniti zamoremo naš vzgled našo moč doma kakor tudi v tujini."Družba sv. Cirila in Metoda" je velik korak slovenskega napredka, in s sodelovanjem društva "Branibor' dosegli so se že lepi uspehi za koristi slovenskega naroda v splošnem. Südmarki" in nemškemu "Schulverein-u" sta ta dva društva ne le zapreka, ampak ju v mnogih krajih celo spodrivata.

Druge vspešne narodne baterije, ki dvigajo splošni napredek Slovstva v starem kraju in odganjajo Nemce, so posojilnice in hranilnice. Če bi teh ne bilo, naselili bi se že davno med naš narod židje in nemške "Sparkasse" in "Vorschuss kasse," in narod naš bi ječal in hiral pod temi parasiti kot hirajo v gospodarskem oziru fanatično nevedni Poljaki, katere drži žid za vrat, vzlic temu, da je v vsaki poljski vasi rimsko katoliška cerkev, katera, kakor se vidi, ni storila še ničesar za povzdigo poljskega naroda v gospodarskem in kulturnem oziru. Slovenske posojilnice so storile mnogo več za povzdigo slovenskega naroda v vseh ozirih, kot si kedo domišljuje in če bi ne bila centralizirana slovenska denarna moč v teh narodnih zavodih, vzeta bi bila Slovencem že marsikatera gospodarska in politična moč. Te posojilnice najdemo že skoro v vsaki slovenski občini, in to je vsekakor velikanski napredek, posebno še, ker podpirajo te posojilnice slovenske zavode in vstanove, in vzdržujejo mnogo slovenskih dijakov po višjih šolah. (Dalje prihodnjič.)

KOROŠKI ŽELEZNIŠKI ŠKANDALI.

Škandali na koroških železnicah se nadaljujejo. Železniški uslužbenci brez strahu teptajo slovenske pravice in zakon.

Tako-le nam poročajo iz Celovca dne 4. m. m.

Nevzdržljive so razmere za Slovence na celovškem kolodvoru. Pridi kakor hočeš, vedno naletiš pri blagajni na žensče, ki ti uprizori več ali manj glasen škandalček, ako zahtevaš listek v slovenskem jeziku. To oplaši marsikakega v narodnem oziru že itak mehkega uda in zahteva listek v svoji indijanski nemščini.

Ali kako pa ti tudi nastopi ta-le ženska "Die Wacht am Rhein" — to se pravi "nemška straža" pri celovški kolodvorski blagajni! Zavreti ti mora kri, če nisi iz testa. Evo vam najnovejšega primera:

3. m. m. sem nekako 20 minut pred odhodom jutranjega nedeljskega vlaka stopil k blagajni in lepo razločno povedal: "V Žihpolje dva listka, prosim!" "Das verstеh ich nicht!" se glasi ženski odgovor. Zahtevo ponovim še dvakrat in obakrat dobim isti odgovor. Ženska nato zaluputne okence kakor furija in odide k pisalni mizi pisat. Potrpežljivo stojim in čakam svoje usode. Pridejo drugi potniki; zopet lepo razločno zahtevam dva listka v Žihpolje. Uradnica me kar le moč prezirljivo pogleda — in uljudno postreže drugim potnikom, ki so nemško povedali kod in kam žele z železnico. Zlodej ti, si mislim in odločno pravim: "Žihpolje, dva listka!" — "Reden Sie deutsch!" in čez nekaj časa: "Ich werde Ihren Namen notieren und Sie der Polizei anzeigen!" Hočem ji postreči z vezitko, a ravno ni sem imel nobene pri sebi. Zopet prihajajo drugi potniki, ki na nemško zahtevajo takoj dobe listke, jaz pa še vedno čakam. Da bi te —: "V Žihpolje dva listka!" — "Gehen Sie sich beschweren, wohin Sie wollen; Sie bekommen keine Karte!" Drugi potniki prihajajo in uradnica me nahruli: "Gehen Sie weg! Halten Sie die Leute nicht auf! Sonst werde ich den Verkehrsbeamten rufen.!" Obenem pozvoni in čez malo časa se pojavi za menoj uradnik v rdeči kapi. Medtem je uradnica odšla iz sobe. Uradnik stopica semintja, nazadnje gre v urad in me skozi okence napol nerazumljivo vpraša: "Wohin?" — Jaz: "Žihpolje, dva listka, prosim!" Uradnik se obrne k punci, ki se je bila med tem vrnila, in ji pove in nagovarja, naj mi postreže. Babnica pa se zadere: "Nein! Ich gebe ihm keine Karte! Ich lasse mich nicht frotzeln von diesem — Menschen!" Uradnik zmaje z rameni in odide. Uradnica je zopet odpravila osem strank in jim dala 27 listkov. Minulo je že četrt ure in jaz sem štiridesetič ponovil: "Žihpolje, dva listka!" Tedaj se me nekdo usmili in na mesto mene pove "Marija Rain;" ženšče mi vrže karti kakor psu oglojeno kost in jaz sem plačal s poštenim avstrijskim denarjem.

Slučaj sem natančno opisal, ker mislim, da bo le koga malo požgečkal.... Seveda sem se pritožil tudi na železniško ministerstvo.

Žihpolje visi nekako 9 km. od Celovca in je slovenska vas in slovenska božja pot, ki nese državni železnici, ki je denarja tako potrebna, lepe zaslužke.

Tako se glasi en dopis. Drugi je krajši:

Trije slovenski dijaki smo prišli na celovški kolodvor in v slovenskem jeziku zahtevali vozne listke v Gospo Sveto. — "Wie?!" — vpraša uradnica. — "V Gospo Sveto!" — "Wie?!" Gospodična odpre zgornje okence in nas zaničljivo primeri. Na zopetno zahtevo "V Gospo Sveto" se uradnica zadere kakor branjevka: "Ich versteh nicht slovenisch!" Eden dijakov pripomni, da je njena dolžnost tudi na slovensko zahtevo postreči. Tedaj je bil šele ogenj v strehi! Začela je na ves glas vpiti, da je nemščina mednarodni jezik, ki ga mora tudi v Celovcu vsak znati in da na zahtevo v slovenskem jeziku ne bodo dobili listkov, pa naj store kar hočejo. Njeno vpitje je privabilo nekega uradnika gospoda, da je prišel gledat, kaj je pravzaprav. Ko mu nemška gospica stvar pojasnil se gospod porogljivo ozre po nas dijakih in odide. Mi pa smo morali iti peš v Gospo Sveto.

Tako tedaj drugi dopis.

Vsi slovenci — od prvega do zadnjega — se moramo že končno enkrat prebuditi in zavesti, kako neizmerno smešno in neumno je pravzaprav to, kar se z nami godi posebno na mejah, kakor nezapopadljivo smešno je, da si upajo nemške frajle na celovškem kolodvoru, ki zobljejo iz državnih jasli, v katerih je dobršen del ovsa s slovenskega polja, — da smejo te frajle očitno zaničevati cel narod — na njevovih rodnih tleh! Da, samo to moramo že končno spoznati vsi Slovenci brez razločka! Saj nas res ni kot listja in trave, toda krepka samobramba vseh bo nemškonacijonalni ošabnosti zaprla pot.

Razmere ki se razvijajo na celovških železnicah, so proti vsem veljavnim predpisom. To je potrdil sam ravnatelj beljaškega kolodvora, ki je na neko pritožbo izjavil, da ni res, da bi se samo nemško z ljudstvom uradovalo. S tem se je sam izrekel za dvojezičnost. Da so sedanje razmere na koroških železnicah škandal, ki kriči do neba, je potrdil sam poslanec Dobernig s tem, da je ob priliki nekega govora poslanca Grafenauerja o teh razmerah zaklical, da to ni res in če bi bilo to res, da bi Grafenauer imel prav.

Mi smo doslej vedno dostojno opozarjali, naj se da pravico koroškim Slovencem. Odgovor na to je bil, da so proti predpisom izklicavali železniški sprevodniki postaje v slovenskem delu Koroške samonemški in slovenski šele, če se je kdo zrečno pritožil. **Samo protiavstrijski duh more zvestim avstrijskim državljanom, kakršni smo Slovenci, delati toliko krivic, kakor se jih nam napravlja na Koroškem!** Vun s tem duhom — na dan s pravico vsem državljanom! Rajši kakor bi se reševalo albansko in makedonsko vprašanje, naj se enkrat reši vprašanje slovenske Makedonije na Koroškem!

ČASNIKARSTVO NA KITAJSKEM.

Kitajsko časnikarstvo je še prav malo razvito. Država, ki je po velikosti tretja na svetu in šteje skoro 400 milijonov ljudi, dve miljonski velemesti, 16 mest z nad 100.000 prebivalci in je deležna živahnega trgovskega prometa, — ta država ima komaj 100 listov. Kako malo je to, nam najbolje predoči dejstvo, da imajo samo avstroogrski zavedni katoličani 183 političnih časnikov in 215 drugih časopisov, kje pa je še mnogo bolj razvito liberalno časopisje!

Šele nedavno je začel izhajati prvi kitajski večerni list "The Messenger," vsi drugi časopisi izhajajo zjutraj ali čez dan. Novi večerni list se tiska v rdeči barvi.

Enega glavnih vzrokov za zaostalost kitajskega časnikarstva nam je iskati v strašno brezbrižnem značaju kitajskega naroda, dalje pa tudi v okolnosti, da imajo Kitajci silno mnogo različnih pismenih znamenj, ki so vrhutega podvržena mnogim pokrajinskim izpremembam; sestava kitajskih časnikov je zvezana z velikimi tehničnimi težkočami in za ustanovitev tiskarne je treba desetkrat več denarnih sredstev nego pri nas.

Vendar pa gre Kitajski prvenstvo na časnikarskem polju — v tem oziru namreč, da so imeli oni prvi časopis na svetu. Sporočilo pravi, da je v Pekingu že leta 11. po našem štetju, to je pred dobro 1000 leti začel izhajati prvi časopis, ki izhaja še danes in je torej najstarejši na svetu. Seveda je bil ta list izpočetka jako priprost in je prinašal skoro izključno le vesti z dvora. Šele leta 1361. je začel redno vsak teden izhajati; od leta 1800. je pa "Kingpao" — tako je listu ime — začel izhajati kot dnevnik in leta 1884. so ga bistveno razširili. Sedaj izhaja v treh izdajah: ena obsega trgovska in druga gospodarska naznanila, druga je izključno uradni list, tretji, ki se tiska na rdečem papirju, je namenjena pokrajinskim krogom in obsega bistvene stvari iz prvih dveh izdaj — torej nekak naš nedeljski list

Da se kitajsko časnikarstvo ne more primerno razviti, je pa v veliki meri pripisati tudi okolnosti, da časnikarstvo na Kitajskem ne vživa prav nobenega varstva. Če n. pr. kakemu mandarinu v kakem časniku ni kaj povšeči, kratkomalo zapre tiskarno in barbarično kaznuje urednika. Kitajskemu uredniku se je prav lahko pripetilo, da so ga radi ražaljenja "božjega veličanstva" cesarjevega ali kakega princa, ki jih je bilo ondi 6000 z najrazličnejšim dostojanstvom, — zaprli so ga in obsodili na smrt.

Vsi kitajski časopisi izhajajo le v velikih mestih, kjer so vendar nekoliko varnejši pred samovoljo kakega posameznega uradnika. Večinoma so listi — vsaj vsi večji — v rokah Angležev in Američanov, ki stoje pod varstvom kake zunanje velesile.

Po vsebini so kitajski časopisi jako skromni in priprosti, da se lahko z njimi meri vsak naš pokrajinski list. Kitajci še nimajo urejenih brzojavnih birojev in pobirajo brzojavne vesti o svetovnih dogodkih iz angleških in japonskih listov. Jako kurijozen je oddelek za domače (kitajske) stvari. Pokrajinskih poročevalcev je na preostajanje in poročajo na dolgo in široko vse, tudi najmanjši in najneznatnejše dogodke in dogodbice; če pa ni drugače, si pa kar sami kaj izmislijo in nalažejo.

Jako nenavadna za Evropejca je tudi zunanjost kitajskih listov; večinoma izhajajo v obliki dolgih ozkih pasov, ker Kitajci ne stavijo besed druge poleg druge v vrstah, namreč navpično drugo pod drugo. Inseratni del je precej obširen in se nahaja na sprednjih straneh, uvodni članek se pa nahaja prav na koncu lista.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.

in

MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York,

ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.

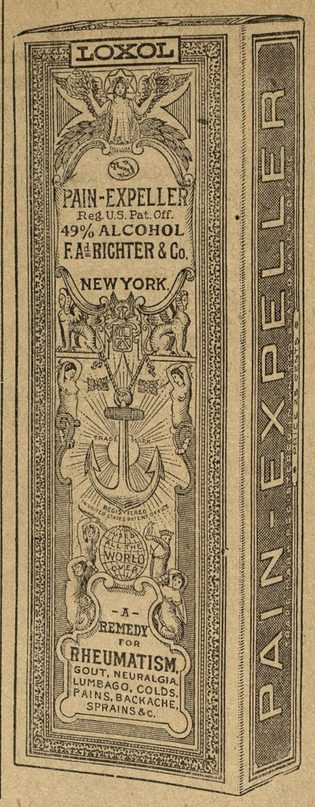

DR. RICHTER'S Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, po- kostnice, mišični revmatizem, nevral- gijo ali trganje po čeljustih. Olajša vse bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vrat in nahod. Zabrani vnetje pljuč in tiščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 WASHINGTON STREET NEW YORK.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri : : : : : vse hitro in točno odredi. : : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA

„NARODNI VESTNIK"

405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik

„NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:

Za celo leto - - - - - - -	**2.00**
za pol leta - - - - - - -	**1.00**

Za Evropo in Canado:

Za celo leto - - - - - - -	**$3.00**
za pol leta - - - - - - -	**1.50**

Za naše gospodinje.

SOL.

ol se rabi navadno pri jedi. dar se rabi sol še za druge stva Velike važnosti za ohranjenje je, da jih snažimo, da jih no ali krtačimo. Izobrazba ši se večkrat ceni po zobeh. Inenten človek, pa če je mlad star, delavec ali bogataš, možali ženska, ima vsikdar snažne . V ustah je vse drugi okus se zobi vsaki dan snažijo z vo- in kartačico za zobe. Za zob- se neberejo razni ostanki, ti ijo, se kisajo, in to povzroča duh, ki vpliva tudi slabo na vje, ne oziraje se na to, da nih ust ljudje ogibajo. Naši navadno svoje zobe preveč marjajo, sicer bi imeli Slo- e in Slovenka ene najkras- ih zob izmed vsega človeštva dravniki so dognali, da ima- vstrijski narodi, posebno na monarhije najtrje, najčvrste- be, in, če bi naši ljudje zobe li, bili bi njih zobje trpežni, meli bi zobobola, in vrhu te- li bi zobje kras in ponos na- ljudi. Če je zobovje zdravo rekuje človek boljše hrano, tega jo boljše prebavlja, in hrana dobro prebavljena je k zdrav. Snažni zobje imajo osti za človka v vseh ozirih nesnažnim, in zategadelj je ljudem najtopljeje priporo- da si snažijo zobovje. Možki jo večinoma tobak, vendar no gredo k počitku naj bi si vodo in krtačo osnažili. To lo velike koristi za nje. Po- je pa še ženstvu priporočati, ažijo svoje in zobe otrok vsaj t na dan. Snaga zob spada dizaciji, in zato naj bi naše ro ta nasvet upoštevalo. Naj ska še tako čedna drugače, a nesnažne zobe, če ji puhti duh iz ust, ne bo imela med vom istega ugleda kot ženske mi belimi zobmi. Pri možke- pri delavcu, ki zveči tobak dnjič ni tako natančno, če polne zobe tobaka; vendar že- pa ni odpustiti, če si ne sna- ker doma se najde vedno a za to delo, ki vzame le par . Krtača za zobe tudi ne sta- nogo, voda je zastonj, in zato priporočati, da se naši ljudje, no še ženske, navadijo snaži- e in da poleg tega tudi mla- navadijo to prekoristno sred- za vzdržavanje zdravih zob avja v splošnem.

čistenje zob prodajajo se raz- aški, vendar boljšega ni za je zob kod navadna kuhinj- sol. Poskusite snažiti zobe s in imeli boste zdrave zobe, o razkužila pusti duh in bo usta. Vsak večer naj bi se zobje; še boljše pa, če se jo zjutraj in zvečer.

je tudi velike vrednosti za Kopanje v morju drži člo- ytega. Kdor ni blizu mor- ene nekaj soli v vodo pre- gre kopati in ta sol bo oži- e telo. Če imaste prehlanje- napravite močno solamuro hato vodo, namočite v njo , ožmite jo, in drgnite se z ojo po vratu prsah in ro- dokler se koža ne sveti. Po- gre v toplo postelj.

imate vnete oči bo tudi so- voda dober pripomoček. Za- vart vode, dajte v njo žli- in izmivajte oči, če vas boli voda je tudi dobri pripomo- a grgranje, če imaste zama- , in za izmivanje nosa če zamaši. Nos je sploh do- ečer izmiti s solnato vodo, bo toliko pomagala, da ne bo dihal v spanju skozi ar je jako nezdravo. Otro- dihajo skozi usta, izmi večer nos z mlačno solna- , ali jih pa peljite k zdrav- od nobenim pogojem ni pu- roke brez postrežbe, če skazi usta, ker s tem di- se nalezijo največ bolezni, vljenje bo več stalo, kakor brani dihanje skozi usta. ki diha skozi usta postal agoma tudi nekoliko gluh in v šoli se bo težko učil. in hišna gospodinja naj bi e pozabila vporabo soli v ene namene.

bolijo noge in so trudne, si vročo kopelj in vrzi pest soli. Drži v tej vodi noge okoli četrt ure, in postale bodo lahke kot pero.

Sol je pa tudi za druge gospodinjske stvari priporočljiva.

Če polijete vino na obleko, potrosite dokler je mokro s soljo, izperite s slano vodo, in lisa bo zginila.

Če namočite belo blago, ki je do bilo rujavo barvo v solnoto vodo, dobilo bo zopet prvotno belo barvo.

Če vam je britev ali kako drugo železo zarjevelo, zmočite sol z limonovem sokom, denite stvar na solnce ali držite jo nad soparo vrele vode in rja bo izginila.

Novo zagrinjala so polna apna, če jih namočite čez noč v slano vo. do Sol bo razpojila apno in drugo jutro je zagrinjalo lahko izprati.

Po zimi je jako priporočljivo vsu ti v cev za odvod vode iz kuhinje peščico soli. To bo odpravilo smrad iz cevi, in bo tudi zabranilo po zimi, da ne bo cev zamrznila.

Če potrosite tu in tam sol po tleh pred pometanjem, se ne bodo zaredili molji.

KUHINJA.

366. Svinjske zarebrnice (karmenateljci.)

Potolci svinjske zarebrnice nekoliko z lesenim kladivom, potresi jih s poprom in soljo ter jih črez par ur urno speci. Kot prikuho daj solato, pražen krompir, gorčico i. dr.

Ako hočeš, odrgni zarebrnice tudi s stolčenim česnjem, ali jih pa pomoči v stopljeno česnjevo maslo in jih potem speci.

S čebulo. Nareži na razbeljeno mast precej čebule in peteršilja; deni vrhu tega nasoljene, s poprom potresene zarebrnice in jih zopet pokrij s čebulo. Peci jih tako dolgo, da se zarumene; potem prilij malo juhe in jih duši še nekaj časa. Naposled jih pokapaj z limonovim sokom, ali pa jih obloži z limonovim krhlji.

V omaki. Odrgni zarebrnice s soljo, poprom, stolčenim kimljem in česnjem in jih duši pokrite na masti na sesekljani čebuli. Včasih prilij malo juhe; nazadnje pa prideni par žlic kisle smetane v kateri razmotaj žličico moke. Potem zreži zarebrnice in jih oblijs to omako.

Češke zarebrnice. Povaljaj svinjske zarebrnice v moki ter jih speci na masti. Potem jih vzemi iz koze, vanjo pa deni dobro sesekljane čebule, peteršilja in limonovih olupkov; ko je čebula sama nekoliko rumena, prideni žlico moke, katero tudi zarumeni in zalij prežganje s par zajemalkami juhe. Potem deni zarebrnice v to omako in primešaj naposled še malo kisle smetane. K zarebrnicam daj kislega zelja in slaninskih cmokov.

V drobtinah. Namaži nasoljene in s poporom posipane zarebrnice z razmotanim jajcem, povaljaj jih v kruhovih drobtinah ter jih speci na razbeljenim maslu. Zraven daj kumar v solati, ali kake druge solate.

367. Svinjski zreski.

Sesekljaj svinjsko meso z limonovimi olupki, česnjem, soljo in poprom ter daj tej sekanici obliko zreskov, poštupaj jih z moko in jih speci na masti. Včasih prilij malo juhe, da se ti ne prižgo.

V drobtinah. Namaži svinjske zreske z razmotanim jajcem ter jih potresi s kruhovim drobtinami; potem jih speci:

Svinjski zreski v svalkih. Zreži svinjsko meso na pol prsta debele, srednje velike, okroglje zreske potolci in nasoli jih tri dni na vsakega narezane, ocvrte čebule in žlici surovega riža. Zvij jih tesno v klobasice, zveži jih z nitjo. opeci jih v masti! potem jih zalij z juho in jih duši še nekaj časa.

Ali: Pripravi zrezke kakor prej; nekaj druzega mesa in slanine pa sesekljaj drobno; prideni še malo soli, stolčenega česnja, limonovih olupkov in popra. S to sekanico namaži zreske, zvij jih in zveži jih, potresi jih z zelenim peteršiljem, natakni jih na špiljo, deni vmes slanine in kadulje ((žajbla) ter jih speci kakor cipe. Ali pa jih duši na masti in čebuli, poštupaj jih z moko, zalij z juho in prideni naposled malo kisle smetane, katero tudi dobro prevri.

368. Svinjski ragu.

Zreži kos lepega svinjskega mesa na srednje velike kocke in jih deni v kozo na razbeljeno mast. Prideni tudi 20 dek na kocke zrezane, surove, prekajene svinjine, soli popra in 20 majhnih čebul. Peci to nekaj časa, pazi pa, da se ti ne prižge; potem prilij juhe in sicer toliko, da bo meso pokrito, duši ragu še, da bo dovolj mehak, nakar ga deni v skledo. Zreži par pečenih klobas na kosce, istotako tudi par na trdo kuhanih jajec, zloži klobase in jajce v lepi obliki na ragu, ocvri 5 dek drobno zrezanih mandeljev na finem olju stolci jih v možnarju, posipaj ž njimi ragu, postavi skledo v pečico, in ko je ragu zopet dovolj vroč ga daj na mizo.

369. Svinjsko meso z zeljem.

Zreži meso na kocke ter ga duši na masti s čebulo; ko je že skoraj mehko, mu prideni soli, popra in dušenega kislega zelja.

Szekely - gulaš. Duši meso kakor prej, prideni mu tudi paprike, soli in 1 — 2 paradižnici. Ko se zduši sok, poštupaj meso z moko, zalij ga z juho in mu prideni dušenega kislega zelja. — Prav ta ko pripraviš lahko tudi gulaš iz govejega mesa.

370. Pečeno prase.

Zakolji mladega prešička (v starosti 2 — 4 tednov,) potresi ga s kolofonijo, polij s kropom ter mu odrgni ščetine. Potem odstrani drob in izkroži oči; speri ga dobro in ga odrgni znotraj in zunaj s soljo in poprom. Priveži mu noge k životu in ga peci v podolgasti ponvi ali na ražnju na hudem ognju. Polivaj ga pogostokrat z mastjo ali s surovim maslom. Kožo prebodi tu in tam s pretikalnico (Spicknadel,) da se ne bodo delali na njej mehurčki.

Ako pečeš prešička v ponvi, naloži križem brezove vejice, položi naje prešička ter ga peci v pečici ali peči. Polivaj ga prav pogosto z mastjo. Peči ga moraš nad eno uro; ako je nad 4 tedne star, tudi 2 uri. Pečenega presička zreži ter ga daj s kislim zeljem, z gorčico ali s hrenovo omako na mizo.

371. Nadevano prase.

Napolni očejenemu in nasoljenemu prasetu trebuh s sledečim nadevom: Sesekljaj prav drobno kuhana jetra, pljuča, srce in želodec praseta in opraži to sekanico na masti ali maslu. Ko se nekoliko ohladi, prideni 3 jajca, malo kisle smetane, soli, popra in v mleku namočeno, ožeto žemljo. Trebuh praseta zašij ali zašpili in peci prase kakor prej.

372. Kuhano prase s hrenom.

Skuhaj celo prase ali njega posamezne dele v slani vodi in vinskem kisu s čebulo, lovorjevimi listi, celim poprom in peteršiljem, ter ga potresi z drobtinami in hrenom. Ali ga oblij s par zajemalkami juhe, v kateri se je kuhal; posebej v skodelici pa daj kislega hrena ali gorčične omake.

373. Kuhano prase v omaki.

Skuhaj prase kakor prej. Potem pa napravi iz poldruge žlice masla in treh žlic moke bledorjavo prežganje; zalij ga s tremi kozarci juhe, v kateri se je kuhalo prase, prideni še kozarec kisle smetane in limonovega soka, — ako hočeš, tudi — 2 žlici kapar ali par krompirjev. V tej omaki prevri še enkrat prase, potem ga zreži ter ga daj na mizo.

374. Prešičeva glava.

S hrenom. Kuhaj očejeno prešičevo glavo kakor telečjo (gl. št. 169.) v slani okisani vodi, kateri prideni čebule, peteršilja, zelene, korenja, celega popra, materine dušice in dišave. Kuhati je moraš 3 ure; potem jo deni na krožnik, okrasi jo z zelenim peteršiljem ter jo daj s kislim hrenom na mizo.

V kislem zelju. Skuhaj svinjska ušesa in rilec skoro do mehkega, potem jih deni v kislo zelje, kjer naj se še nekaj časa kuhajo. Zarumeni na masti čebule in moke ter deni to prežganje v zelje, v katerem so kosi svinjske glave.

375. Svinjska jetra.

Pripravi jih tako kakor telečja, zlasti pa jih namakaj par ur v mleku, da ne bodo trda.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojakom in rojakinjam na Rangu vljudno naznanjamo, da jih bo obiskal rojak

ANTON HRAST,

kateri je opravičen pobirati naročnino, oglase ter naročila na tiskovine.

Cenjene rojake in krajevne zastopnike prosimo, da ga vljudno sprejmejo ter mu gredo po moči na roko pri precej težkem delu v nepoznanih naselbinah.

S spoštovanjem

NARODNI VESTNIK.

VOLILCI NA EVELETH!

Kandidat za mestnega komisarja po novem volilnem sistemu je naš bivši rojak

Joseph J. Brince

kateri je bil dosedaj že v mestnem odboru. Kakor je dosedaj deloval za koristi Slovencev na Evelethu, tako bode še dalje posvečal svoje moči v korist svojih rojakov, kar mu bode sedaj še v večji meri mogoče kot mu je bilo to dosedaj.

Oddajte vsi zanj svoje glasove!

NAŠI ZASTOPNIKI.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
Vouk & Oman, Rice, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.
Ivan Cotič, South Range, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Pucelj, Racine, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

ILLINOIS:

Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Anthony Motz, So. Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Mike Strukelj, Johnstown, Pa.
John Brezovec, Conemaugh, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Joseph Hauptman, Darragh, Pa.
Math. Petrich, Cliff Mine, Pa.
Henry Lamuth, Marianna, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O.
Frank Guna, Badley, O.

COLORADO:

F. W. Žužek, Leadville, Colo.
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.
Kajetan Erznožnik, Somerset, Colo.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Jakob Cukljati, Pittsburg, Pa.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

John Rozich, Wardner, Ida.
Frank Malavashich, Little Falls, N. Y.
G. J. Porenta, Black Diamond, Wash.

VOLILCI NA EVELETH!

PRI PRIMARNI VOLITVI DNE 17. NOVEMBRA IZVOLILI STE ME KANDIDATOM ZA ŽUPANSKO MESTO. ZATO TUDI TRDNO UPAM, DA BODETE NA DAN VOLITVE ZDRUŽENO NASTOPILI ZA MOJO ZOPETNO IZVOLITEV ŽUPANOM. MOJE DELOVANJE VAM JE ZNANO. IN UVERJENI BODITE, DA BOM VEDNO UPOŠTEVAL VAŠE ŽELJE, KOLIKOR BO MOGOČE.

NE DAJTE SE NA DAN VOLITVE ZAPELJATI IN NAREDITE KRIŽEC POLEG IMENA MOŽA, KATEREGA VSI DOBRO POZNATE. IN TO JE

JACOB SAARI

PROCVIT NAŠEGA MESTA JE ODVISEN OD PRAVIH NARODNIH ZASTOPNIKOV — ZATO JE TUDI VAŠA SVETA DOLŽNOST, DA SI SEDAJ ISTE IZBERETE. JAZ ČUTIM Z VAMI. ZATO UPAM, DA BO VSAK SLOVENSKI VOLILEC ODDAL SVOJ GLAS ZA MENE IN MI TAKO IZKAZAL ZAUPANJE.

PRIJATELJEM

dobre vinske kapljice na znanje.

Sedaj potuje po Minnesoti naš rojak

MICHAEL ŽUGEL

kot edini zastopnik dobroznane

STEVE JAKŠE-TOVE VINARNE

iz Saint Helene, Cal., kateri se priporoča rojakom na Rangu, da ga počaste z obilnimi naročili.

CENJENI VOLILCI!

Primarne volitve so končane, in tem povodom izvolili ste me kandidatom za župana s častno večino. Trdno sem prepričan, da bodete isto, kar ste pri primarni volitvi, storili tudi pri glavni volitvi. Vi za mene, jez za Vas! Zato se Vam tem potom najtopleje zahvaljujem za izkazano čast, ter se Vam obenem priporočam, da tudi na dan glavne volitve, dne 25. t. m., potrdite to Vaše zaupanje s tem, da oddaste svoj glas meni.

Sprejmite mojo zahvalo z zagotovilom, da bodem vedno vpoštevat Vaše zaupanje napram meni.

JOHN GLEASON.

Naprodaj so v vseh lekarnah. Vprašajte za Severova zdravila. Ako jih nima vaš lekarnar v zalogi, naročite jih naravnost od nas.

ROJAKI!

Lote v New Duluth-u pri Steel Plant-u,

so sedaj dražje in cena bode vedno višja. "Steel Plant" bode trikrat tolikšen kot je sedaj, in to bo privabilo veliko ljudstva na New Duluth in okolico. Rojaki, ki so blizu te izvrstne prilike, in kdor ima denar naj se požuri in naj kupi sedaj loto dokler je čas in si prihrani denar. Steel Plant bode edini te vrste na celem svetu, in vsak si lahko zagotovi bodočnost. Cene lotam so sedaj od $390 naprej, in kdor kupi sedaj bo lahko naredil še denar.

Za podrobnosti se je obrniti na:

FRANK HITTI

Box 231, Hibbing, Minn., ali Aurora, Minn.

ali pa: **MAKS VOLČANŠEK, EVELETH, MINN.**

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!

DA JE

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)

največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911 **614,5** milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog **42** milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice **1.300.000** kron.

obrestuje po 4½% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na **"Mestno hranilnico ljubljansko"** v **Ljubljani** in **ne** v kako drugo manjvarno "šparkaso". **Nam pa takoj pišite,** po **kateri** banki dobimo za Vas denar. **Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.**

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

Dopisi.

Gilbert, Minn.

Željo, da bi videl državo Wiscosin, posebno isti kraj, kjer je toliko Slovencev kupilo svoje farme, ozoroma z drevjem poraščeno zemljišče za iste, se mi je izjalovila, čeravno sem se z brzovlakom peljal skozi državo. Bila je nam reč noč, in če bi tudi ne bila se z vlaka malo vidi, četudi je resnica, da se vidi ob železnicah največ obdlane zemlje, vasi in mesta. Vse kar sem videl v državi Wisconsin je bilo nekoliko okoli Milwaukee in okoli mesta Superior, in tu, seve je zgledalo vse precej živahno, saj ste ti dve mesti vendar najbolj industrijelni v celi državi Wisconsin, in tako je, naravno, tudi okolica imovita.

Gledal sem ves čas, kakor hitro se je zadanilo, skozi okno. To zdelo se je mojemu tovarišu, debelemu Angležu, s katerim sva se nekoliko že prejšnji večer seznanila, nekako sumljivo, in prašal me je, zakaj gledam vedno skozi okno. Odgovoril sem mu, da bi rad videl deželo, ker se dandanes toliko piše in govori o zemlji, in ker imam tudi jaz misel kupiti si košček zemlje, da bi bil kedaj sam svoj gospodar, zato gledam, če se mi bo kaj dopadlo.

In začela sva govoriti o zemlji, in povedal mi je, da je iz Kanade, vsled česar sem ga prašal o kanadskih razmerah, posebno o provinciji Saskačevan, ker je tudi tam že precej naših rojakov naseljenih. Govorila sva o morsičem vendar njegov glavni odgovor je bil, da, če bi bil on tako mlad kakor jaz, da ne ostane v Združenih Državah tudi 24 ur ne, ampak da bi šel naravnost v Saskačevan, in bi si vzel homestead, ali bi pa kupil kos zemljišča, ter je pripomnil, da je tam zemlja mnogo boljša kot po teh s štori in grmovjem posejanih krajih, kjer vzame človeku celo življenje trdega dela, predno spremeni gozd v njive in travnike.

Med drugim ga tudi prašam koliko denarja bi bilo potreba, da bi človek zamogel izhajati prva leta in si nabaviti potrebne stvari. On je bil mnenja, in povedal mi je več slučajev začetnikov, da se zamore začeti z $600. — in, če je človek zato, tudi z manjšo svoto vendar, da je boljše, bolj sigurno in ložje začeti, če ima nekaj več. Z $1000. — je djal mož, je začetek ložji in uspeh je tako zasiguran, da ne bo začetniku več treba iskati dela, da bi preživel sebe in svojce. Pripomnil je tudi, da se mora človek v Kanadi varovati raznih agentov, katerih mrgoli po vseh postajah Kanade, in katerih mnogi so nepošteni.

Jaz ne dvomim, da bi mož ne govoril resnico, ker bil ni zemljiški agent, sicer bi mi ponujal zemljo. Vendar, ker je bil slučajno Kanadčan, je povsem naravno, da je hvalil Kanado, ker vsak cigan hvali svojega konja. Kanada mora biti vsekakor izvrstna prilika ustanoviti si domačijo, četudi so v Kanadi, neprilik in polomi kot so, povsod drugje, vendar prilike za vspeh, posebno na kmetijah morajo biti izvrstne, sicer bi ne šlo vsako leto toliko tisoč angležekih in nemških farmerjev iz najboljših držav te republike, kot Illinois, Indiana, Ohio, Kansas, Missouri, Wisconsin, Minnsota, South in North Dakota in iz druzih, čez mejo za kanadskimi prilikami in za kanadskimi zemljišči. Povsem umestno bi pa bilo, da se rojaki in rojakinje iz Kanade, imajo tam svoje homesteade ali farme večkrat oglasjo v Narodnem Vestniku, in da nam pojasnejo o tem in onem, da nam opišejo njih pijonirstvo na kanadski zemlji. Slovenci tu po Range smo se nekoliko privadili zime, in moje mnenje je, da bi jih več tja šlo, če ni druge zapreke kot zima. Mi smo siromaki in moramo tja kjer je večji kos kruha za nas, in zima temu ni posebna zapreka, če so le vse druge stvari povoljne. Vsekakor je pa menda boljše podati se na zemljišče, kjer si zamore človek ustanoviti stalno domačijo in doseči kruh za sebe in svojce, kot pa biti odvisen od negotovega dela v rudnikih. Tu bi povdarjal, da je vsekakor nesmiselno zmetati stran za preobilo pijačo trdo prisluženi denar, ampak naj bi vsakdo, dokler je prilika gledal, da si nekaj prištedi, da se čim preje osvobodi.

Sloveci smo večinoma ubožni delavci, in traja dolgo predno si prištedi, oziroma predno pristradamo ta ali oni $600. — do $1000. in še to je malenkost, če prične človek farmariti povsem osamljeno. Umestno bi toraj bilo, da se tisti ki imajo nekaj denarja, in ki imajo trdno voljo se prijeti kmetijstva, skup potom našega domačega časnika pogovorimo o tej zadevi, in da se tudi skupno naselimo. Čim več nas je tem ložje bomo shajali, tem z manjšim se ložje prične, tem ložje bo uspeh, ker napodlagi sodelovanja prosperira in napreduje vsaka stvar mnogo boljše kot z razcepljenemi močmi. Eden sam težko kaj opravi v divjini, posebno v grmovju, in mu je tudi iz dolzega časa za obupati; če jih je več skup se pa ložje nabavijo potrebščine, pomagajo si naobratno pri grajenju stavb, ljudem je krajši čas, in eno k drugim ima skupna naselbina vse prednosti pred posameznim naseljenjem, posebno v divjini.

Čudno se mi vidi zakaj se Slovenci, kateri imajo denar, ne organizirajo v zemljiške družbe in ne kupijo nekoliko tisoč akrov zemljišča. Moje mnenje je, da se zamore zemljišče kupiti na debelo mnogo ceneje kot na drobno. S petdeset tisoč dolarji se zamore kupiti zemljišče skoro eno tretjino ceneje kot, recimo, majhen kos za en tisoč dolarjev. Slovenska zemljiška družba bo potem naseljevala svoje rojake na to zemljišče, in vsak rojak bi gotovo kupil od nje, ker moje mnenje je, da bi bil Slovenec od slovenske družbe vsekakor boljše postrežen kot od tujca. Koliko nas je, ki imamo po par sto dolarjev, in bi šli radi na farme, in bi radi kupili zemljo na obroke, posebno če bi se nas naselilo več skupaj, vendar vsi se bojimo prevare od strani tujca. Če delajo druge družbe denar in prodajejo zemljo na obroke delati bi ga morala tudi domača slovenska družba, in zgube se ni bati, ker cena zemlje ne pada ampak gre vedno navzgor. Vsak delavec, če le more, se rad reši te kapitalistične sužnosti, tega trpljenja po nevarnih jamah in tovarnah, te negotovosti dela. Vsak gre rad na farme, če le more, in če bi slovenska družba imela zemljo, če bi vodila rojake skup, če bi jim pomagala, če bi časniki bolj navduševali naše ljudi za kmetijstvo, rešilo bi se mnogo družin iz tega rudniškega pekla.

Veliko je slovenskih društev v Ameriki, veliko slovenskih časnikov, a mlatijo se le bolj prazne stvari, za vnemanje k varčnosti, za vnemaje k neodvisnosti, za poduk v gospodarstvu pa ti funkcijonarji malo storijo, nekateri celo nasprotujejo ideji za vstanovo stalne domačije, ampak rabijo svoje moči le zato, da gonijo Slovence iz Amerike v Evropo in zopet nazaj, sebi v veliko korist narodu pa v še večjo škodo.

Slovencev je mnogo premožnih v Ameriki, toda žal vsi ti so povsem mrtvi za povzdigo svojega naroda. Vse drugače ravnajo drugi narodi, zato pa imajo ugled in veljavo. Kaj imamo pa mi?!

Ironpen.

Oliver, Wis.

Že dolgo nisem čital nobenega dopisa iz naše male nove naselbine, zato hočem jaz nekoliko poročati kako stvari tukaj stoje, in upam, da bo naš priljubljeni list Narodni Vestnik dopis priobčil.

Jaz sem prišel semkaj 30. julija in ker se mi je prav lepo in napredno videlo sem se ustavil in sem začel delati na Steel Plant. Tisti čas sem si delo izbiral, in voditelj dela me je prašal kakošen delo hočem delati. A sedaj, po preteku pol leta, in tik pred zimo je stvar drugačna. Na spomlad je dobilo delo kolikor mož je prišlo, a sedaj jih pa odslovljajo in dela se ne more več zbirati. Sedaj ne vpraša boss nikogar kaj hoče delati, ampak srečen je isti, ki dobi delo. V teku 14 dni je bilo odslovljenih kacih 300 delavcev in šli so v svet s trebuhom za kruhom. Skozi zimo nam slaba preti. ker jeklarna in druge tovarne se gradijo večinoma od spomladi do pozne jeseni. Poznam tukaj rojake, kateri, vem, da bi z menoj vred neradi zapustili ta kraj. Zakaj? Zato, ker je, prvič tukaj zlo, zelo prijazno, in drugič, ima ta kraj tako dobro bodočnost kot malokateri drugi. Tovarne se gradijo ogromne in najmodernejše, kraj je tik železne rude in ob jezeru in menda je to zadnja zima, da smo brez dela. Kakor hitro bo začela jeklarna obratovati bomo tudi mi na boljem po zimi, ker fabrike bodo gotovo tekle vse leto

Posebno, kar se tiče življenja, je na Oliver prijazno. Oliver je na wiskonsinsko stran na desnem bregu reke St. Louis, na levem bregu je pa New Duluth. Do Steel planta je nekaj nad pol ure, in Oliver je nekoliko višje ležeč kot je jeklarna in druge tukajšne naselbine na minnesotsko stran, in zato je iz Oliverja prav lep razgled v okolico.

Zajcev je tudi tukaj precej, in če je tudi ta zima še nekoliko tesna in huda radi pomanjkanja dela, se tolažimo, da bo zopet kmalu spomlad, in, da je to zadnja zima da manjka dela. In, če tudi že po zimi delo ustavijo, bomo pa skušali preganjati dolge ure s poukom, saj smo nekaj čez leto prištedili, ker ne zapijemo vse v dobrih časih, kakor se to, žalibog, po mnogih slovenskih naselbinah godi. Delo v dosego neodvisnosti, in pa pouk v dosego izobrazbe, te dve stvari ste nam glavne; alkohol je pa pri nas postranska stvar, ker to je strup in rakrana naše ga naroda, ki ga tlači v bedo in v ozadje.

Koncm dopisa pozdravljam vse zavedne delavce, tebi vrli list pa obilo novih naročnikov, ker ti nas podučuješ o stvareh, ki so potrebne za praktično življenje.

Frank Naviker.

Chisholm, Minn.

"Potnik za Duluth in Chisholm" stoji zapisano v A. S. pod nekaj prezvečenih lesnik, katere niso mogle dopisniku v želodec, jih je pa poslal listu A. S., da jih razpošlje svojim "bravcam." Potnik, tebi mogoče ni znano, da lesnike so vedno lesnike, pošlji jih kamor hočeš, ostale bodo brez okusa, in edino sredstvo za nje je, da se jih vporabi tam kamor spadajo, in to je A. S.

Vidiš ti, "Potnik" — nevem ali imaš ime po pokicu ali po krstu — kadar hočeš ti zvedeti kaj glede mojega pisanja, dosežeš to lahko, brez da bi ti bilo treba pisariti v Joliet. Ti se ravnaš menda po istem polžu, ki je sedem let lezel čez plot, potem se je pa zvrnil nazaj; ti si počasen, greš okoli hrbta v žep.

Kar se tiče predbacivanega predlaganja glede rešilnega čolna in glede departmentov naj ti povem, da sem se s svojo marljivostjo poleg dela pridobil toliko vpogleda v svet, da zamorem z mojih možgan več vzeti kot ti iz tvoje zelnate glave. Vendar vpošte vam to stvar tako malenkostno, da ne moram o nji razpravljati mnogo in urednika lista preoblagati s prazno slamo.

Jaz, kot navadni delavec se ne štejem nikakim učenjakom, vendar pamet katero imam hočem uporabiti kolikor mogoče za svoj prid kot delavec. Za me ni treba drugim misliti, to že sam storim. Vendar, če je tebe obsejal tisti sveti golobček, kateri se je baje prikazal v podobi jezikov, v toliko polni meri, da si zmožen mene podučiti o stvareh, ki so koristne in potrebne za to življenje, si vsikdar dobrodošel tovariš in učitelj moj. Če pa tega ne zamoreš, če ne veš druzega kot kako je skrbeti za življenje, katero poznajo le nekateri izbrani ljudje, potem pa ostani kjer si, in podvizaj se, da si boš pridobil kaj več koristnih in praktičnih ukazov za to življenje in za ta svet na katerem biješ boj za kruhek sedaj.

Za prihodnjič bodi bolj stvaren, bolj resen, bodi mož in ne mlečen pobič brez vseh življenskih izkušenj. Če pa tega ne moreš storiti, potem pa spravi tisto tvojo glavo, saj veš kam spada — v zelnato bačvo ali kad — ali jo pa čez zimo natlači s čtivom raznih vrst in videl boš, da bo spomladi mnogo bolj okusna. Nikdar pa tvojega pravega imena ne pozabi, saj si menda Kristjan.

Ti nekaj jamraš in stokaš, da veš kaj jaz mislim. Skrij se s tvojo blamažo, ker nihče ne ve, kaj človek misli. Blamaža nad blamažo se grmadi nad teboj, duševni suženj, kar se razvidi iz tvojih besed, češ, "da so posebne glave za razmotrivanje tacih in enakih stvari." Ti sicer ne poveš kake glave si mislil, vendar si pa človek lahko misli, da ti je bila na mislih glava Janeza iz Jolieta, katera je polna zvijač kako delavca bolj poneumniti in bolj odirati.

Ker me ravno prašaš, jeli mogoče, da če slepec slepca vodi, se ne ne bosta oba v jamo zvrnila, ti povem, da je mnogo ljudi, ki niso kradli Bogu dneve po črnih šolah vsekakor bolj izobraženih, kot pa mnogo istih, ki farbajo ljudi, da poznajo vse grozne razmere v peklu in vse vesele ure v nebesih Ti so se učili v šoli iz knjig; sedaj se ti ničesar ne učijo, ker njih biznes ne zahteva vedno novih ukov. Drugi so se pa tudi učili iz knjig in sicer izven šole, učili so se v praktičnem življenju. učijo se še vedno in ta neprisiljen uk, to neprisiljeno zasledovanje svetovnih uganjk je vsekakor navadno več vredno kot prisiljeno študiranje mladih let. Kar se tiče izobrazbe naših listov, in istih naprednih mož, ki jih vodijo, je zadovoljiva za naše razmere, primerna je zahtevam časa in se vedno prilagoduje življenskem gibanju. Uki, ki so bili dobri mogoče za kakšno zakotno hribsko vas v starem kraju niso za razmere katere vstvarja napredno življenje v Ameriki.

Ti potnik moraš imeti nekako mrežo na očeh, če nisi opazil med potjo od Dulutha do Chisholma, da je nekaj na svetu, kar se ne strinja povsem po glavnih zakonih božjih. Če bi ti ne bil slep in bi te krivice uvidel, postal bi gotovo aktiven član socijalizma.

Zaganjaš se nekaj, češ kaj so storili napredni listi, ker vlada tako gorje na Calumetu. Povem ti toliko, če bi ljudstvo ne bilo vklenjeno v razne izkoriščevalne organizacije, ne bilo bi jim treba toliko trpeti kot trpijo. Dejstvo pa je, in menda tudi ti nisi tako slep, da če bi ne bilo socijalizma, če bi ne bilo nobene delavske organizacije bilo bi ljudstvo še v taki temi in bedi kot je bilo in socijalizem dvigajo delavce in socijalizem dvigajo delavsko plačo tudi neorganiziranemu delavstvu, cerkev v tej smeri rajše zadržuje kot pa pomaga.

Kolikor se tiče odškodninske postave naj ti pa povem, da ne bo nikdar boljša dokler bomo volili delavci zoperdelavske kandidate v urade kjer se kujejo postave. Le čitaj odškodninsko postavo, in čital naj bi jo vsakdo, se bodo ljudem vsaj oči odprle, kako so prodali kapitalistični poslanci delavce kapitalu. Kakor pa ti, slepec, to stvar razumeš so nepredni delavski listi, ki učijo delavstvo in ga vodijo ven iz sužnosti k boljšim življenju, krivi, da se je ta krivična postava vresničila. Povsem si slep, in gluh in mutast na duši in na telesu, če si ti to stvar tako predstavljaš kakor se iz tvoje godle razume. Veseli me le, da je vsaki dan manj tako bolanih na možganih kot si ti, in, da tvoje prismojene trditve dandanes že tako malo zaležejo kot če bi bob v steno metal z namenom jo prebiti. Pomiluj te, Gospodine!

S pozdravom vsem zavednim proletarcem!

Anton Mahne.

Smešnice.

Učitelj: Kako lastnost ima sraka?

Učenec: Peti zna.

Učitelj: Kdo ti je pa to povedal?

Učenec: Prosim, kadar moja sestra poje, pa pravijo oče, da poje kakor sraka.

* * *

Krojač: Slišite, gospod....vse kar je prav....danes se ne dam odpraviti....jaz moram danes na vsak način nekaj denarja dobiti.

Dolžnik: Jaz tudi....na vsak način..kaj pravite, kako bi to naredila?

* * *

Kdo pa so ti trije gospodje, ki se vedno sučejo okrog tvoje sestre?

Eden je bil njen ženin, eden je njne ženin, eden pa še bo.

* * *

Kondukter: Oprostite, gospod župnik, ali vi imate vozni listek za osebni vlak, to je pa brzovlak.

Župnik: No, zaradi mene lahko počasneje vozi.

A. Berk: E kaj....nazadnje so ljudje res lahko nezadovoljni.... kaj pa imajo od življenja.... krompir.... vedno krompir ....

Janez Kranjec: Mja, jaz ga pa jem skoro vsak dan: enkrat z gosko, enkrat s purmanom, enkrat s postrvmi, enkrat z rostbefom ..pa se mi prav dopade.

* * *

Gospa nadoficijalka je bila nesrečna. Že teden dni. V nedeljo je rekla svojemu soprogu: Ti, tvoj kolega nadoficijal Koren je svoji ženi obljubil nov klobuk za 50 K — seveda da mi ga moraš tudi ti kupiti. Gospod soprog pa je bil mnjenja, da je pri hiši že dovolj klobukov in je zahtevo svo je žene odločno odklonil. Zato je bila gospa nadoficijalka razžaljena in nesrečna. Že teden dni ni izpregovorila besedice s svojim možem. Prisedši iz pisarne je gospod nadoficijal prijazno pristopil k svoji ženi in je rekel: No, du šica, bodi zopet dobra, saj veš, da te imam rad....stvar je v redu.

Gospa nadoficijalka je zardela in vsa vselo vzkliknila: kaj....ti mi kupiš novi klobuk?

Ne, je odgovoril gospod nadoficijal, ampak jaz sem svojega kolego Korena pregovoril, da turi on svoji ženi ne kupi novega klobuka....in tako mislim da je stvar v redu.

* * *

Slišite, vi ste pa čuden poštenjak....včeraj ste mi menjali bankovce in ste mi med drugimi dali ponarejeno krono.

Tako? No, jo pa dajte nazaj..

Jaz, to pravite zdaj, ko sem jo že v trafiki zamenjal.

* * *

Prva hišna: Kje so bili pa vaši letos?

Druga hišna: Gospa je šla na jug gospod pa na sever.

Prva hišna: Tako, tako.... gospod je pač tako mrzel, da se je šla gospa na jug gret, in gospa je gospodu tolikrt zakurila doma, da se je šel na sever hladit....

* * *

— Kako, gospod župnik — Vi ste bili tri tedne v Rimu. Ali ste kaj posebnega seboj prinesli za spomin?

— Da, nekaj posebnega — recept za izvrsten šnofanc.

ROJAKOM V RAVNANJE.

Rojaki v Ely, Minn., in okolici! Kadar pošiljate denar po Ameriki, poslužujte se Bank Money Order, ki je bolj praktičen in cenejši, kakor poštni Money Order. — Premeni se lahko povsod, in v slučaju, da se izgubi, se Vam denar v kratkem povrne nazaj. Za vsako pošiljatev dobite pobotnico. Dobijo se pri First State Bank of Ely kjer se lahko v materinščini pomenite. Banka je odprta vsak dan od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne, in vsako sredo in soboto zvečer od 7. do 8. ure. Banka izvršuje tudi vsa druga bančna in notarska dela, posebno se še priporoča za menjavo čekov, katere izplačuje brez odbitkov.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojak Frank Žnidar je potovalni zastopnik za Narodni Vestnik. Nahaja se sedaj v državi Pennsylvaniji. Rojak Žnidar je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in naročila za tiskovine. Cenjene rojake in rojakinje uljudno prosimo, da ga blagovolijo prijazno sprejeti, in da mu gredo na roko.

Spoštovanjem

NARODNI VESTNIK.

Pozor! Pozor! Pozor!

Z malim denarjem veliko zabave!

Najboljši in najnovejši

GRAMOFON samo

$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko nepr... prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar.

Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkrilju... druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtoplej... poročamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da... dete z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi **igralne plošče** najboljših pesnikov in godbe... po **65c** komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi ... pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razb... in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju ... dovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo ... plačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & Co

11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik"

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo

Složni Bratje

Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:

Predsednik: **John Intihar,** Box 123. Podpredsednik: **Fr. Okoren,** Box 714. I. tajnik: **Frank Peterlin,** Box 706. II. tajnik: **Anton Lavrič.** Blagajnik: **Josip Francelj, Grand Av.**

Bolniški odbor:

Frank Blatnik, predsednik. **Math. Hrovat** za mesto. **Gregor Gregorčič** za Spruce Loc. **Frank Platnar.**

Nadzorniki:

John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip... Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo

Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,

slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

Gary, Minnesota

Druga in boljša prilika kot

Gary, Indiana.

Ko je U. S. Steel korporacija sklenila zgraditi v Gary, Indiana, velikansko jeklarno za $27,000,0000, je mislil svet in korporacija sama, da je to zadnji korak v popolnosti jeklarske obrti. In v očeh znanstva pred sedmimi leti je to tudi bil zadnji korak.

Vendar svet se suče in s svetom suče se tudi znanstvo izdelovanja jekla.

Danes gradi ista korporacija na Gary, v mejah mesta Duluth, Minn., drugo jeklarno, ki bo tako prekašala ono v Gary, Indiana, kot prekaša jeklarna v Gary, Indiana, one jeklarne, ki so se prej zgradile.

Podjetnost ljudi v Gary, Indiana, je prestvarila v šestih letih tamkajšnje ničvredne peščene pustinje v cvetoče mesto, ki šteje danes 50,000 prebivalcev. Isti, ki so vporabili priliko, da so nakupili lote v Gary, Indiana, in v okolici, so napravili bogastvo. Ti loti so zvišali stotak na pet tisoč dolarjev, in kdor je investiral $500, isti je napravil $25,000 in več, in to v jako malih letih.

Tega dejstva smo se mi zavedali, in smo po skrbnem premišljenju izbrali in kupili izvrstno ležeč kos zemljišča tik posestva Steel korporacije v Gary, Minnesota, in smo razdelili ta prostor v tovarniške prostore, hiške, lote za manjša podjetja, trgovine, stanovanja in za prodajo istim, ki hočejo napraviti s špekulacijo denar.

Cene, po katerih prodajamo mi lote, se bodo mnogo povišale v kratkem. V kratkem času 12 do 14 mesecev se je zgradilo na tem prostoru 170 poslopij, vštevši banko, gledišče, saluni, hoteli, hranilišča, dva skladišča za les, trgovine, mesarije in mnogo stanovanj. Ako hočete mapo in cene tega zemljišča, zglasite se v uradu in dobite stvar zastonj.

Ne čakajte, da bo cena zopet zvišana trikrat ali štirikrat, ampak kupite sedaj in tako boste deležni vsega dobička.

Pošljite po mapo, slike in za listino s kojo zamorete zbrati lote, ker loti se prodajajo hitro, in te izvrstne prilike bo mogoče kmalu konec.

GARY LAND CO.

TOWNSITE OFFICE:
Cor. Commonwealth Ave.& Gary St.
GARY, DULUTH, MINN.

Suite, 202 Palladio Building
DULUTH, MINN.

GARY LAND COMPANY
Duluth, Minn.

Gospod:—

Prosim, pošljite mi brez vsake moje zaveze in brez vsakih stroškov vse podatke glede lotov, katere imate na prodaj v Gary, Minn.

..Ime.....ulica in štev.....

.Mesto ..... država .....

Izstrižite in izpolnite nam ta odrezek in mi vam pošljemo zahtevano.

Črna žena.

Zgodovinski roman. — Priredil Javoran.

(Dalje.)

Ko so drugo jutro natanko izvedeli, kaj se je zgodilo, so takoj ali zbrati veliko vojsko zoper turške pesjane. Zato so vsi vitezi plemiči s svojimi vojaki in hlapci odšli vsak na svoj grad. Le Hartman sam le z malim krdelcem svojih vojakov, zakaj bije, da se kmetje, vsi zbegani in prestrašeni in v strahu pred ne bodo tako hitro zopet vzdignili zoper njega.

— — — — — — — — —

Po oni strašni noči je minilo par dni. Kmetje so se zavedli svojega bališča in se počasi pomirili. Veselili so se sicer, da ni bilo hujše - tolažili drug drugega, a vsem je bilo vendar hudo, ker niso izvojevati svojih pravic. — Ker so videli, da ni nikake nevarnosti, so se zopet vrnili na svoje domove in tudi obupane žene jokajočo deco so polagoma spravili domov.

Nekega popoldne so se zbrali kmetiški veljaki in voditelji pungostilni pri Mohorku in ukrepali, kaj storiti v bodočnosti.

Zakaj smo tako odlašali? Pred tremi leti smo že mislili udariti, smo se pripravljali do danes; in zdaj so nam Turki prekrižali in nam še skoro vzeli življenje. Pa bogve, kaj še bo," je razval Grahek.

"Črna žena ne hodi zastonj," je pripomnil Pušavec, "in zadnje bo menda zopet videli, kako je strašila po Brdih in v okolici. nam je jasno, da je naznanjala Turke."

"Bodimo pametni, možje," je posegel v pogovor oštir Mohorko. Je, je. Zaenkrat nismo dosegli svojega namena. A zaupajmo v Svet. — Za zdaj pa mislimo, da je najbolje, da stopimo v grad Hartmana in mu povemo jasno in odkrito, da smo hoteli doseči sapravice; v teh časih se ne bo maščeval nad nami, ker nas potrebuje še potreboval in ker se nas tudi nekoliko boji. Zaenkrat se moramo seveda podvreči, nikakor pa ne, da bi ga prosili odpuali kaj podobnega. Sam sem pripravljen govoriti v imenu

Mohorkov nasvet je obveljal in naslednji dan so že korakali zakmetov proti gradu. Pri vratih jih je nečloveško nahrulil vihtel bič proti njim. Šel jih je naznanit gospodu. Hartman brez moči; zato se jih ni upal odgnati, ampak jm je dovolil

In zdaj so si zrli v oči kmet in gospoda v grajski dvorani, na v boju. Po daljšim pogajanju in deloma tudi prepiru je začel vati valpet Fric v Hartmanovem imenu:

"Ali prisegate zvestobo in vdanost do smrti našemu presvetlemu gu?"

"Prisegamo," je odgovoril v imenu vseh navzočih Mohorko.

"Ali prisegate udanost našemu škofu, vladarju briksenske školastniku Blejskega gradu?"

"Prisegamo," je odgovoril Mohorko.

"Ali prisegate na stare pravice briksenskega škofa in na pravipodov Kranjskih?" je nadalje vprašal Fric.

Mohorko je nekaj časa molčal. Mislil si je: ko bi briksenski škof kakšne pravice si lasti Hartman, bi slednjga že zdavnaj ne bilo na Blejskem gradu. Isto so mislili i drugi in krčevito tiščali pesti od jeze. — Mohorko je nekaj časa premišljeval in nato tretjič odgovoril.:

"Prisegamo."

"Ali nam obljubite, da se ne bodete več vezali v razne zveze zoper grfaščake in plemiče?" je zopet vprašal Fric.

Tedaj pa je Mohorku zastala beseda. Bil je v zadregi. Čez nekaj časa je odgovoril premišljeno:

"Vsakemu svoje; kmetom, kar se jim spodobi, gospodi, kar ji gre po pravici."

Obrazi navzočih so se razjasnili, Hartmanu se je potemnil. — Valpet je bil v vidni zadregi, a hitro je zopet nadaljeval:

"Torej v tem še niste na jasnem. Vprašam vas pa, ali se podvržete sklepom komisarjev, cesarskih in pa škofovih, ki so ta teden razposlani po vseh deželah, da poslušajo pritožbe kmetov ter končno sklenejo, kar je pravica in resnica?"

"Se podvržemo," je odgovoril Mohorko.

Hartman je bil za silo zodovoljen. — Kmetje so odšli veseli, da jih ni doletela hujša kazen za punt, in polni upanja na boljše srečo v bodočnosti.

— — — — — — — — —

Kakor povsod, tako je tud na Brdih po lagoma zavledalo prešnje veselo življenje. Le v eni hiši ni bilo prave zadovoljnosti in prave-ga, odkritega veselja — namreč pri Anželju. Zalki, bivši Bregarici, je zadala ona strašna noč na Špiku novo, grenko žalost, tako da jo ni mogel nihče potolažiti. Anželjev hlapec je pripovedoval, da je srečal Kroparskega možka in z njim neznanega vojaka, ki je vsekakor moral poznati, 'črno ženo,' ali pa je bil z njo še celo v ožji zvezi; in to pripovedovanje je vzbudilo nove dvome in sumnje v srcu uboge žene. Ponovno je moral hlapec opisati nesrečni ženi zunanje poteze in obnašanje, da celo glas onega vojaka; in tako je Zalka slednjič prišla do prepričanja, da ta vojak ne more biti nihče drugi kakor njen mož, France. Da 'črna žena' ni bil duh, marveč da se je pod to krinko skrivala živa žena z mesom in krvjo, o tem ni nihče več dvomil, kdor je le slišal, kaj je pripovedoval hlapec. Raznesla se je tudi govorica, da sta v oni strašni noči, ko se je pod Špikom razletel mrtvački mostič, dva moža nekoga pokopala v Bodešičah na pokopališču ob cerkvici sv. Vida; mrlič je bil zavit v belo platno. Eden izmed pogrebcev je imel dolgo, črno brado, v drugem so pa spoznali Kroparskega možka. Ko sta zagrebla mrliča, je bradati mož tako jokal, da so njegov glas razločno slišali daleč naokoli.

Anželj je vpraševal na vse strani, kdo je vse to videl in slišal, toda nihče se ni javil. Samo toliko je vsakdo vedel, da o možku in o bradatem vojaku ni bilo naslednjega dne ne duha ne sluha več. — — —

Hudo je zadel Zalko požar, ki je uničil njeno prijazno hišico, a še hujše so jo mučila in jo trgala srce strašna, pa nasprotujoča si čustva, slutnje in domnevanje o njenem možu.

Često je postajala z ubogim Francekom zraven sebe zunaj na Anželjevem vrtu in gledala brezmiselno tja proti Karavankam, po licih pa so ji rosile svetle solze kakor grenko zasluženi biseri. Potem pa je vzela ubogo dete v naročje, ga krčevito pritisnila na svoja prsa in tožila:

"O ubogi črviček! — Sirota! — Očeta nimaš in kmalu izgubiš še ljubečo mater.... Kaj bo potem iz tebe?"

"Mamica, zakaj jokate? — Mamica, mene je strah!" je odgovoril Francek, ki je primerno svoji starosti postl vedno močnejši in čvrstejši; bil je že v petem letu. Vedno bolj je postajal podoben očetu. Zalka mu je često zrla z gorečo nežnostjo cel četrt ure v oči in potem je zopet začela tarnati in jadikovati:

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

— In postanem kalif?

— Da. Postaneš kalif!

— Kako misliš to?

— Poslušaj me in ne razburjaj se, ako ti me bo kaj po volji. Zgo- se in še imamo časa celo noč. To noč lahko izvršimo potre- mo treba je, da zrelo pomislimo. Bodi miren.

— Ako je pametno, kar mi boš povedal, te bom poslušal.

— Sedi in poslušaj!

Muhamed sede na divan, dokler je Wadha el Ameri stal.

— Slabiča moja človeka ne ubijeta, kakor si govoril, nego ga rjeta v tajno, skrito ječo, Sina El-Hakemova, ki je že v svomsem letu postal kalif, ni treba ubijati. Zaupamo ga samo vemu in zvestemu stražniku in nikdo razun tebe in mene ne izve za skrivnost, da je Hešam el Movaijed billah še ne pade njegova smrt na tvojo in mojo glavo.

— Ali kaj poreko ljudje, ko najdejo prazno postelj kalifa He- Ali se ne bo uprla vsa Kordova in planila, kakor plamen, ki meni in tebe?

— Gotovo. Ali temu se odpomore.

— Kako?

— Hešamova postelj ne sme biti prazna.

— Ti misliš.... vpraša Muhamed.

— Poznam kristjana, ki je kalifu po letih, po obliki in obrazu

— Sijajno — vzklikne Muhamed in jame slutiti, kaj misli ga človeka ujamejo.

— In zadavimo mesto Hešama — pristavi Muhamed.

— Uganil si, veliki gospodar! Njega usmrtimo in njegovo mr- položimo v Hešamovo posteljo in vse bo mislilo, da je kalif boš, kot njegov naslednik že jutri proglašen kalifom in vsi lo poklonili. Nato pokopljemo mrtvo telo v veliki časti in mu spomenik v prvem dvoru alkazarja. Ti pa si nadeni, pogašen kalifom ime Al-Mahadi Billa (z milostjo božjo miri- žnih src.) Meni pa pusti mirno, da še dalje ostanem to, Čast hadžiba je zelo častna, a tudi zelo odgovorna. Vzemi modrejšega in vrednejšega od mene.

— Besede je dodal Wadha, kakor da se brani sprejeti veliko meniei pa samo zato, da v Muhamedu še bolj podneti željo, da je za hadžiba. Kar je pričakoval, to se je zgodilo. Muhamed po rami.

— Boljšega, modrejšega in vrednejšega od tebe ne poznam. Ko kalif, postaneš ti vezir vezirov, moj hadžib.

— Pristaješ na to, kar sem ti predlagal? — vpraša Wadha.

— Muhamed ni takoj odgovoril, nego še za trenutek pomišljal.

— Ali mi jamčiš, — reče naposled, — da vse to, kar si mi sveto - dobro opraviš?

— Wadha el Ameri je komaj pričakoval tega vprašanja.

— Jamčim ti, tako mi Alaha, s svojim življenjem, da se zgodi kakor sem ti rekel.

Muhamedov obraz preleti smehljaj zadovoljstva in stopivši tik k Wadhi, reče:

— In jaz ti prisegam pri vsem. kar mi je sveto, da si že jutri hadžib.

— Ako je to tvoja zapoved, veliki sin prorokov, se ne bom protivil.

— In sedaj na delo! Čas beži. Mesec je visoko na nebu, a ti še imaš mnogo posla, predno izvršiš to, kar smo sklenili.

— Ne skrbi — odvrne Wadha el Ameri. — Časa dovolj, če bomo le imeli srečo.

— Naj ti bo v pomoč Alah, ki ruši in postavlja vladarje. Se- daj uvidevam tudi sam, da je tvoj predlog mnogo boljši. Bolje je, da odstranimo kalifa na ta način, katerega si ti nasvetoval.

TRETJO POGLAVJE.

Kalif Hešam je počival na ležišču posipanim z mirtami, rožami, jasminom in razno duhtečo travo. Oblečen je bil v rdečo svileno svečano obleko. V srebrnih in zlatih posodah na marmornatem stebru je gorel ogenj in na lepo izrezani in okinčani mizici, obloženi s slonovo kostjo je stal perd njim srebrni vrč.

Okrog njega so sedele njegove žene na čilimih in perzijskih preprogah. Ena je bila lepša od druge, kakor sveže rože, na katerih trepeta jutranja rosa. Najljubša mu je bila Aiša. Njeni dolgi, črni lasje so ji padali po belih ramah, zakrivali ji bele prsi in se dotikali kalifa, kateri ji je s suho, rmeno roko božal svilene lase. Mrzlične oči je upiral vladar Španije v njeno svetlo čelo, na njene na pol odprte male gracijozne ustnice, izpod katerih so blesteli biserni zobje. Gledal je njen sveži obraz in lep pravilni nos ter premišljeval s kakim biserjem ji naj ovenča krasne lase. Nekaj časa jo je gledal ves zamaknjen nato je zašepetal.

— Aiša!

Ona je dvignila glavo in ga pogledala z velikimi modrimi očmi.

— Slišim, gosodar!

— Čas hiti, ali moja ljubezen do tebe je večna. Daj mi vrč, da se napijem iz njega nove moči, in z dihom svojim mi odganjaj skrbi, ki mi mučijo čelo. A nato pa vzemi lutnjo in zapoj mi nekaj. Zakaj samo tvoj glas je kakor glas slavčka.

Aiša mu poda vrč, ki je stal na mizici. Na to pa vzame lutnjo in z malimi, nežnimi prsti, na katerih so se lesketali dragulji jame z mamljivim nasmeškom peti:

Solnca sinko svetli, libanonska cedra,
naj od pesmi moje bo ti duša vedra.
Sladka je ljubezen, vse od meda slaja,
morje zlasti divne nam v ljubezni vstaja.

Ko sem pasla ovce po zeleni travi,
kinčala z makom lase si na glavi,
bele si nožice v bistri vodi prala,
o ljubezni sreče nisem nič še znala.

A odkar mi tukaj v carski hiši svoji
si prižgal ljubezni žarek v duši moji,
ko v ljubezni srčni mi pojubljaš čelo:
Nekaj sladkega navdaja moje telo.

Solnce naj poprej iz neba pade name,
predno zginil dan bi brez ljubezni za-me,
naj v roki tvoji handžar se zasveti,
srce mi prebodi, pusti me umreti.

(Dalje prihodnjič.)

ZNAK DOBRE OBLEKE

THE Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN
poseti naš
Ely Opera House
kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča
VODSTVO.

Prepričajte se o istinitosti!
Poskusite enkrat sodček mojega najboljšega rdečega vina iz Euclid grozdja. Za pristnost jamčim, ker ga lahko rabi vsak mašnik pri sv. daritvi. Vina imam veliko v zalogi. Cena $24.00 barrel. Postrežba točna in v popolno zadovoljnost.
Za obilna naročila se priporoča
Louis Lah,
trgovec z vinom
1033 62nd St., N. E., CLEVELAND, O.

John Bartol
CHISHOLM, MINN.
Grocerijska prodajalna
NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.
PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH. PREPRIČAJTE SE!

Frank Veranth
ELY, Minn. = Phone 96.
PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.
Narocite pravocasno, da boste imeli kadar rabite.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

Elco Theatre
ELY, MINN.
VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.
Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.
VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.
Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.
J. A. GRAVES, lastnik

Helo prijatelj!
Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni
"Pri mačku"
(Anchor Bar)
Kadar prideš s poulično karo, oglasi se na 311—3rd Ave. za dobro pokrepčilo ali za vse druge posle, kjer boš vedno dobro postrežen.
na 311—3 Ave.
HIBBING, MINN.
JOHN POUSHA, lastnik.

First National Bank,
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse črte.
Placamo obresti po 3 od sto.

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IZVE NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI SO ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

FIRST NATIONAL BANK
Chisholm - - Minn.
Kapital $25.000. Preostanek $29.318.
Osebna odgovornost $5,000.000.
Obrestuje denar po 3%
Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.
Posebno pozornost dajemo Slovencem.
Pridite in se prepricajte!

CENTRALNA LEGA.
ČISTO NA NOVO OPREMLJEŇO.
SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO. UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU.
Park Hotel
ILIJA RATKOVICH, lastnik
ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET
TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.
SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET.
CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.
Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.
Josip Gerzin
zastopnik za ELY, Minnesota.

M. F. ŠKALA, agent za
"Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo.
Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.
Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v
ELY, MINN.
Telephone No 52.

V BOLNIŠNICI.

Ivan Koren je začel bolehati. Za svet vprašani zdravnik ga je siliil, da naj se poda v bolnišnico, ali pa v sanatorij, kjer bo treba najbrže operacije. Koren je dolgo omahoval, ali bi ubogal nasvet svojega zdravnika, ali ne. Končno se je pa vendar odločil, da bo poslušal zdravnika.

Kot previden človek je pa hotel pred odhodom v bolnišnico urediti svoje posvetne zadeve. Stal je namreč sam na svetu, brez žene in otrok in tudi brez bližnjih sorodnikov. Ker si je pa s poštenim delom in z neutrudljivo žilavostjo pridobil tekom let prav lepo imetje, je hotel še pri polni zavesti in po svoji prosti volji razpolagati o tem svojem imetju, da se ne bo po njegovi smrti razni lakomni sorodniki pehali, prepirali in pravdali za njegovo dedščino.

Svoj sklep je tudi izvršil. Napravil je oporoko, v kateri je volil svojo hišo s kupčijo vred svojemu poslovodji, ki mu je že leta in leta stal zvesto ob strani in s svojim požrtvovalnim delom mnogo pripomogel k njegovemu blagostanju. Tudi ostalih svojih uslužbencev ni pozabil, temveč se jih je spomnil z izdatnim volili. Enako je ukrenil tudi glede nekaterih svojih sorodnikov, o katerih je vedel, da so potrebni in vredni. V oporoki se je pa primerno obdolžil tudi številnim svojim prijateljem. Kot zvest sin svojega zatiranega in ubogega naroda je pa vse svoje ostalo imetje zapustil svojemu narodu na ime naših prvih narodnoobrambnih in prosvetnih društev ....

Ko je tako uredil brez hrupa in skrivaj svoje posvetne zadeve, se je podal Ivan Koren s težkim srcem v bolnišnico. Čeprav se je čutil telesno še krepkega, so ga vendar obhajala čudna čutila. ko je prestopil prag prostorne bolnišnice.

V bolnišnici je bil sprejet z odprtimi rokami, ko se je pri vstopu oglasil za prvi razred. Ta prijazni sprejem pa nikakor ni devati na rovaš dejstev, da je Ivan Koren splošno veljal za zelo bogatega človeka in da je bil popolnoma osamljen, temveč je bil nedvomno le viden izraz onega človekoljubja, ki splošno vlada v podobnih zavodih.

Odkazali so mu takoj zelo prijazno sobico s tako lepim razgledom na senčnati vrt, da je človek lahko pozabil, kje se nahaja. Usmiljenka postrežnica je bila videti zelo ljubeznjiva ženica prikupne zunanjosti; njene besede so pa dokazovale, da ji ni drugega mar, nego edinole briga in skrb za bolnike.

Z najboljšimi upi na bodočnost se je Ivan Koren naselil v prijazni sobici, v kateri ga je skoro obiskal poslujoči zdravnik, ga preiskal in mu potem dal potrebna navodila glede hrane in pijače. Pri odhodu je pa še potolažil Korena, da njegova bolezen ni tako huda in strašna in da se mu je nadejati skorajšnjega popolnega okrevanja, čim se bo točno ravnal po zdravniških ukazih in po navodilih bolniških uslužbencev ter se varoval vsakega razburjenja.

Po odhodu mladega zdravnika je ostala pri njem še nekaj časa usmiljenka, s katero je prijazno kramljal. Končno jo je prosil, da naj mu prinese "Slovenski Narod", glede katerega je ukrenil, da naj mu ga pošijajo v bolnišnico.

Postrežnica je odšla in se skoro vrnila z večerjo. Na tableti je bil pa tudi "Slovenec". Ko je ugledal Koren "Slovenca", je vprašal postrežnico, ali "Slovenski Narod" še ni prišel? Ona mu je odvrnila, da še ne in da ga mu bo takoj prinesla, čim ga odda pismonoša portirju.

Koren je nato zaužil svojo večerjo, po večerji se pa vtopil nekoliko v "Slovenca", katerega je pa skoro odložil, ker ni našel v njem nič druzega, kakor samo strašno dolgovezna, a tudi strašno dolgočasna poročila o zadnjem katoliškem shodu. Ko je prišla postrežnica po posodo, je znovo zabičil, da naj mu skoro prinese "Slovenski Narod", a dobil je od nje samo odgovor, da se ne sme razburjati.

Po precej slabo prebiti noči, so ga drugi dan zdravniki natančno preiskali in ukrenili, da je treba pri njem izvršiti čim preje operacijo, za katero so določili takoj drugi dan. Ko se je Ivan Koren vrnil v svojo sobo, mu je bilo zelo dolgčas. Prosil je vsled tega usmiljenko, da naj mu prinese kaj čtiva. Usmiljenka mu je skoro prinesla kup "Slovencev," "Domoljubov", nekaj številk "Reichspošte" in še nekaterih drugih nemških časopisov črne barve. Nevoljen je odrinil Koren to šaro stran in vprašal usmiljenko, če nimajo nobenega drugega berila?

Pri tem vprašanju pa je Koren ni dobro naletel pri usmiljenki, ki ga je začela s sladkimi besedami svariti, da se ne sme razburjati, ker bi mu to utegnilo škodovati, in da naj poseže le po prinešenih časnikih, saj so sami dobri in pošteni. Usmiljenka je razlagala potemKorenu še na dolgo in široko dobrote in vrline teh časnikov. Koren končno zgovornega jezička ni mogel drugače ustaviti, nego tako, da se je vlegel na posteljo in pokazal ženski svoj hrbet.

Skušal je zaspati, a ni mogel. Začel je misliti na svojo kupčijo in svoje prijatelje in se čudil, da se ga še nihče ni spomnil in ga obiskal, čeprav so mu pred odhodom v bolnišnico vsi zatrjevali, da ga bodo vsaki dan obiskovali.

Pri večerji mu je usmiljenka zopet postregla s "Slovencem", a glede njegovega vprašanja po "Slovenskem Narodu" odvrila, da ni došel. Pri tem je pa tudi že previdno pristavila, da je "Slovenski Narod" zelo protiverski list in da toraj ni pripravno berilo za bolnika, ki se ima podvreči težki operaciji. Ko ji je pa hotel Koren ugovarjati, mu je pa takoj prestregla besedo z resnim svarilom, da se ne sme razburjati, ker bi znalo vsako razburjenje kvarno vplivati na njegovo stanje.

Koren se je obupno vdal v svojo usodo in molče zavžil svojo večerjo. Njegovemu vzgledu pa nikakor ni sledila usmiljenka, ker mu je začela z zgovorno besedo slikati vse mogoče nevarnosti jutrajšnje operacije in mu polagala na srce, da bi se ne mogel boljše pripraviti na operacijo, kakor če se spravi poprej z bogom.

Tisti hip se je tudi že čulo rahlo trkanje na vratih, skozi katera je s sladkim pozdravom vstopil mlad kaplan iz Korenove župnije, katerega je Koren poznal le po videzu in po naprednem časopisju, ki se je že večkrat bavilo z osebo mladega kaplana, ki se je brigal za vse mogoče stvari, samo za dolžnosti svojega duhovskega poklica ne.

Ivan Koren je pogledal došleca z začudenimi pogledi. Ti začudeni pogledi pa mladega kaplana niti najmanj niso spravili v zadrego. Napravil se je kar domačega in s sladkimi besedami je začel potem, ko je usmiljenka tiho izginila skozi vrata, povpraševati po Korenovih počutkih in zdravju. Skoro je pa preskočil na drugo polje. Ubral je po usmiljenki že načete strune in jel pripravljati Korena, da bi se pred operacijo dal spovedati in obhajati. Vmes je pa zelo previdno vpletel tudi opazke, da mora skrben mož tudi pravočasno dejati v red svoje posvetne stvari, pri tem pa postopati pravično in imeti pred očmi svoj večni blagor, za katerega si more pridobiti največje zasluženje le tedaj, če napravi dobro in pravično oporoko. Mladi kaplan je dobri dve uri obdeloval v obojnem oziru ubogega Korena, ne da bi smel biti zadovoljen z uspehom svoje spretnosti in zgovornosti. Ne posebno dobre volje je čez dobri dve uri zapustil izmučenega Korena z obljubo, da ga pride drugi dan obiskat še župnik.

Drugi dan so izvršili zdravniki pri Korenu operacijo, in se je sreč no iztelka. Komaj so oslabelega Korena prinesli v njegovo sobo se je že pojavila med vrati obsežna postava župnika. Dasi sta imela zunaj z župnikom razne in zelo resne praske, je bila župnika danes sama medena prijaznost. Brez ozira na njegovo stanje je ostal župnik pri Korenu skoro tri ure in ga na vse mogoče in mogoče načine pestil in rotil, da naj misli na bodočnost, se spravi z svojim bogom in uredi svoje posvetne zadeve. Glede posvetnih zadev je pa govoril župnik dosti jasneje in razločneje, nego prej ta dan kaplan, ne da bi kaj boljše opravil.

Po župnikovem odhodu je pa vzela Ivana Korena zopet v delo usmiljenka, usmiljenki je sledil potem kaplan kaplanu pa župnik in tako dalje. Vsi so z druženimi močmi obdelovali dan na dan ubogega bolnika, skušajoči ga pred vsem rešiti njegovih posvetnih skrbi in imetja. Ko so pa začeli uvidevati, da ne opravijo vsi skupaj ničesar, so pa na izmučenega bolnika izpustili še v takih stvareh posebno izvedenega zdravnika, ki se je tudi takoj in s posebno vnemo posvetil svoji nalogi s tem, da je jel ubogemu Korenu v najživejših barvah slikati peklenski ogenj in peklenske muke, katerih so po smrti deležni oni zakrknjeni grešniki, ki se pravočasno ne spokore in z izdatnimi volili v orist svete cerkve ne olajša jo svoje grešne duše. Gorečnost, bujna domišljija in zgovornost vnetega redovnika niso poznale no bene meje in to je končno razbilo sodu dno.

Ko je redovnik v tretjič obiskal že vsega obupanega Korena in pritiskal nanj z nasilnejšimi sredstvi, se ga Koren ni mogel otresti, nego da mu je prav odkrito povedal, da je že pred odhodom v bolnišnico spravil v red svoje posvetne stvari in napravil oporoko katere vsebino mu je tudi na krat ko povedal.

Redovnik ga je molče poslušal. Ko je pa čul, da se je Koren v svoji poslednji volji prav posebno spomnil naše obrambne šolske družbe tedaj se ni mogel več premagovati, temveč je z besno jezo izbruhnil iz sebe:

"Tako torej, na potu ste do večnega sodnika in za to pot se pripravljate s tem, da mečete svoje posvetno imetje v nenasitno žrelo najostudnejšim brezverskim društvom. Lepo vas bo pogledal večni sodnik, ko bo slišal vaš odgovor, kaj ste storili s posvetnim blagom, ki vam ga je naklonila njegova brezkončna milost. Tedaj bo pa zagrmelo iz njegovih vsegamogočnih ust: "Garjeva ovca, poberi se na kraj, kjer je jok in škripanje z zobmi!" In ta njegova sodba bo pravična ...."

S temi, v skrajni jezi izgovorjenimi besedami se je redovnik brez pozdrava obrnil od bolnika in krenil proti vratom, katera je jezno zaloputnil za seboj.

Sedaj je imel Koren pred kaplanom, župnikom in redovnikom mir, kar je zelo ugodno vplivalo na njegovo zdravstveno stanje. Le usmiljenka mu je ostala še na vratu in mu grenil njegovo življenje z raznimi, sicer malenkostnimi, a za bolnika zelo neprijetnimi šikanami. Koren je komaj čakal, da bi se mu zdravje vsaj toliko obrnilo na bolje, da bi mogel zapustiti bolnišnico in se podati na svoj dom. Nestrpno je čakal tega trenotka in to tem bolj ker mu je bilo neznansko dolgčas. Najbolj pa ga je to bolelo, da so vsi prijatelji nanj pozabili in da ga ni nihče obiskal v bolnišnici, niti mu pisal.

Koren si je globoko oddahnil, ko je zapuščal bolnišnico in se na pol okrevan vračal v svojo domačo hišo, kjer so ga sprejeli z odkrito radostjo njegovi uslužbenci in posli.

Skoro so se pa oglašali pri njem tudi njegovi prijatelji, čim so izvedeli da se je vrnil domov. Ko jim je pa začel očitati, da so ga vsi pozabili in da ni prišel nihče k njemu v bolnišnico, so mu vsi zatrjevali, da so se oglašali dan za dnevom v bolnišnici, da bi ga obiskali, a da se jim ni dovolilo tega obiska, češ, da bolnikovo stanje ne pripušča nobenih obiskov. Tudi so mu povedali, da so mu skoro vsaki dan pisali in mu puščali v bolnišnici razne knjige in časnike razun "Slovenske-ga Naroda", katerega je dobival itak vsaki dan po pošti.

Ivanu Korenu so se tedaj začele odpirati oči... spomnil se je vzvišenih besed našega spasitelja: "Moje kraljestvo ni od tega sveta" in prišel do sklepa, da je velika večina onih, ki se po krivicici imenujejo njegove nasledn:ke, že zdavnaj zavrgla le-te zlate njegove besede.

"$00" LINE

To

ST. PAUL MINNEAPOLIS and CHICAGO MILWAUKEE

SPLENDID TRAINS
Electric Lighted.
Vacuum Cleaned.
TICKET OFFICES:
DULUTH—J. P. Gearey, D. P. A. City office, Spalding Hotel block. Depot, corner Superior St. and Sixth Ave. West.
SUPERIOR—J. D. Morrissey, G. A. City office, 823 Tower Ave. Depot, corner Winter St. and Ogden Ave.

POZRAV.

Podpisana pozdravljava pred svojim odhodom v staro domovino vse znance in prijatelje po Minnesoti, kakor tudi Anton Rogača v Versu, Mich ter želiva, da bi skrbno čitali naš delavski list N. V. Naprej za napredek!

Jack Bobnič, Anton Bobnič.

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

DRUŠTVENI OGLASNIK.

Društvo sv. Frančiška št. 1027, Katoliških Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zaavruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za posmrtnino $500,00, $1000,00 ali $2000.00 — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: **Paul Bukovich**, C. R., **Joseph Schweiger**, V. C. R., **John Matkovich**, R. S., **Jacob Skala**, F. S., **John Gouže**, T. K., **John Tomsich**, S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolniško podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli ponesrečbe. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: **Joseph Spreitzer**, Box 974, predsednik; **Jos. J. Peshell**, Box 165, tajnik; **Chas. Merhar**, Box 319, blagajnik; **John Matkovich**, Box 77, zastopnik.

Društvo sv. Petra št. 20, S. H. Zveze, v Eveleth, Minn. — To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko - Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300.00, za izgubo ene noge pod členkom $300.00, za eno oko $150, za izgubo polovico stopala na eni nogi 150.00, za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $1500.00, za izgubo palca $100,00; za vsaki drugi izgubljeni prst $50.00; za izgubo prsta do stopala na nogi $20.00; član ali članica, ki se mora podvreči operaciji za kilo dobi $50.00 podpore; za poškodbe udov, dobi v slučaju operacije vsaki nekoliko podpore. Žene, ki spadajo k društvu, dobe pri porodu $10.00 podpore; slednje predložiti morajo zdravniško spričevalo; za izgubo obeh rok $800.00; za izgubo obeh nog $800; za izgubo obeh očes $800.00. — Na novo pristopivši člani ne dobe za prve tri mesece v slučaju notranje bolezni nič podpore, a če se ponesrečijo na katerikoli način pri delu, dobe pa podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje $20.00 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo enega leta po $20 na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall. Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, vajti sigurni ste, da vam bo društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplačala podporo ob času bolezni, v slučaju smrti pa smrtnino vašim dedičem. — Ako se hoče kedo kaj natančneje posvetovati, obrne naj se do odbornikov, ki so: **Frank Kochevar**, predsednik; **Frank Peny**, podpredsednik; **Frank Lenich**, I. tajnik; **Frank Prebek**, II. tajnik; **Frank Bozich**, blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto in Adams Section: John Shutte; za Spruce Location: John Lukanc; za Fayal Location: Frank Jarc.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 112, J. S. K. J., v Kittzwille, (Hibbing), Minn., vabi rojake Slovence za obilen pristop. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo po dvajsetem v mesecu in sicer v prostorih M. Chernugelna, Kittzville, Minn., ob 2. uri popoldne. Pri svoji seji je sklenilo društvo, da plačuje članom, opravičenim do podpore, 80c na dan, ali $24.00 na mesec. — Odborniki: **Frank Gornik**, predsednik; **Andro Diviak**, podpredsednik; **Martin Chernugel**, Box 509, I. tajnik; **Mich. Skrbenc**, II. tajnik; **Marko Majerle**, blagajnik; **Andro Ozanič**, zastopnik. Gospodarski odbor: John Vidergar, načelnik; Frank Kozlar, Blaž Gorše, načelnik, Jožef Mihelčič, John Mohor. Bolniški odbor: — Dane Smolčič, redar.

GARY LUMBER CO.
Commonwealth Ave. & House Street
NEW DULUTH, GARY, MINN.

STAVBNI LES, ŠINGLI TRDI LES ZA POD CEMENTNI OMET IN CEVI ZA ODVOD VODE

STAVBNI PAPIR ZA STENE IN STREHE.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

FRANK VERANTH, Ely, Minn., priporoča se rojakom za naročila trdega in mehkega premoga. Naročite pravočasno, da boste imeli kadar rabite.

HELO PRIJATELJ! Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni **"Pri mačku"** (Anchor Bar) na 311—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, se priporoča c. rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. **JOSIP INTIHAR, 206 Monroe St., Eveleth, Minn.**

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno **GROCERIJSKO TRGOVINO. V zalogi** imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vljudno priporoča **Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.**

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., **GROCERIJSKA PRODAJALNA.** Najstarejši slovenski trgovec v Minnesoti. Prihranim vam denar na vseh potrebščinah. Prepričajte se!

JOSIP SELIŠKAR ELY, MINN., Box 62, se priporoča rojakom za obilen obisk **GOSTILNE,** kjer ima vedno na razpolago dobro pijačo, istotako tudi lepa prenočišča. — Priporoča se tudi rojakom za vsakovrstna stavbinska dela, katera izvršuje ceno in dobro.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, **529 W. Michigan St., Duluth, Minn.,** priporoča Slovencem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorka jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: **Svoji k svojim!**

KADAR RABIŠ zimsko obleko, ne pozabi se zglasiti v trgovini Jos. Sekula na Aurora, Minnesota, kjer dobiš veliko zalogo vsakovrstnih oblek po najnižji ceni. — Vsakdo naj se prepriča, predno kupi kje drugje. Cene nizke.

HARMONIKE — Delam in popravljam vsakojake harmonike in se priporočam rojakom za naročila. — **Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.**

LJUBO BOGICEVICH, 15 Sellwood Building, Duluth, Minn., priporoča se Slovencem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških profienj itd. **Posreduje pri družbah v sluaju poškodb.**

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporoča Slovencem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobra vine in likerje. Posebno se pa priporoča potujočim skozi Auroro, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Kittzville, Minn., se priporoča rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVENSKO-HRVATSKI POGREBNIK, 416—6th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, South Range, Mich., se priporoča Slovencem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z **DOMAČIM VINOM** in **TROPINOVCEM.** Prodaja vozne listke za vse prekomorske črte ter pošilja **denar v staro domovino po dnevnem kurzu.**

WISCONSIN.

PICTURE FRAME CO Gleaser fotografični atilje. Fine slike. Poročne slike naša posebnost. 323 N. 8th St., nasproti pošte, dva bloka on slovanske cerkve. Sheboygan, Wis.

Slovenci pozor

Stem naznanjam Slovenskemu ljudstvu, da imam v zalogi vsa rovrstne **obleke za** moške. Slovenci ko rabite obleko, obiščite nas. Pri nas se govori slovensko.

Max Wine & Co prva vrata od First Natinonal Banke.

Chisholm Minn.

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem prevzel Lorenc Kovachevo

GOSTILNO

Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH
SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

10 Cigarettes

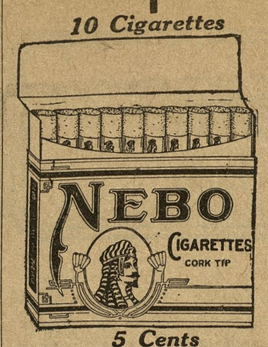

5 Cents

Zakaj ne kadite najboljšo

NEBO CORK TIP CIGARETTES

Ni boljših

„So izvrstni"

Slovenski gostilničarji pozor!

Moja tvrdka, je prva in edina slovenska samostojna, ki importira žganje naravnost s Kranjskega.

IMPORTIRAN KRANJSKI BRINJEVEC,
IMPORTRAN KRANJSKI SLIVOVEC,
IMPORTIRAN KRANJSKI TROPINOVEC,
HIGH LIVE BITTERS (Grenčec),
PRAVO ZDRAVILNO GRENKO VINO.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice da parnika.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

POZOR:

Rojakom po Minnesoti in po drugih okrajih se naznanja, da se loti, ki so na prodaj v Gary, Minn., pri eni največji jekarni v Ameriki še lahko dobijo po primerni ceni, to je, za kratki čas. Ker je naseljevanje vedno številnejše, prišla je družba do zaključka, da bode morala cene lotam povzdigniti. Zato rojaki, kateri hočete naložiti svoj denar sigurno in da vam bode nosil višje obresti, imate sedaj priliko, da ga vložite v zemljišče na Gary, Minn. Za natančna navodila se je obrniti na:

MAKS VOLČANŠEK, zastopnik GARY LAND CO., Eveleth, Minn.
FRANK TORKAR, zastopnik, Gary, New Duluth, Minn.
—: ali pa na :—

GARY LAND CO.

GEN'L OFFICE, 202 PALLADIO BUILDING, DULUTH, MINN.
Townsite Office, Cor. Commonwealth Ave and Gary St., GARY, Minn.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.